

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ

5

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
1955

ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΥΠΟ
ΝΙΚΟΛ. ΚΑΒΑΖΑΡΑΚΗ
Τακτικού Καθηγητού τῆς Χειρουργικῆς Κλινικῆς

•
ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
Μετά πολλῶν εἰκόνων Ἐγχρώμων καὶ μὴ

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

ὄλας τὰς μέχρι σήμερον συντελεσθείσας προόδους ἐν τῇ Χειρουργικῇ Εἰρήνης καὶ Πολέμου.

Ἡ ἔκτασις τῶν περιλαμβανομένων θεμάτων καὶ ἡ καθολικὴ ἐνημερότης, καθιστοῦν τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἀπαραίτητον διὰ πάντα ἰατροὺν ἢ σπουδαστὴν. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, ἐκτὸς ἄλλων, περιλαμβάνονται καὶ τὰ περισσότερα θέματα τῆς ἐπειγούσης χειρουργικῆς, ὡς καὶ τῆς ἰατρικῆς, καθορίζεται δὲ καὶ ἡ ἐκάστοτε ἐνδεικνυομένη θεραπεία.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο
Κ
Τ
Ω
Β
Ρ
Ι
Ο
Σ
•
Ν
Ο
Ε
Μ
Β
Ρ
Ι
Ο
Σ
Ι
9
5
5

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ τῆς Θεσσαλονίκης, μηνιαῖο ἀγωνιστικὸ ὄργανο πνευματικῆς καλλιέργειας, ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Ἐπιμορφωτικὴν Φοιτητικὴν Ἐνωση Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ διευθύνεται ἀπὸ Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν. Συμβρομαί: γιὰ Νομαρχίες, Δήμους, Κοινότητες, Τράπεζες, ΝΠΔΔ, Ὅργανισμοὺς: Ἐτήσιος δρ. 80, ἔξαμηνιαῖος 40 δρ. Γιὰ ἐπιστήμονας καὶ φοιτητάς: ἐτήσιος 40 δρ. καὶ ἔξαμηνιαῖος 20 δρ. Γιὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἐτήσιος § 3. Ἐμβάσματα καὶ ἐπιταγὰς στὸν ἀπεύθυνον κ. Ἀλέξ. Οἰκονόμου, Μητροπόλεως 82 ἢ στὰ γραφεῖα μας, Πανεπιστημιακὴ Λέσχη, Ταχυδρομικὴ Θυρίδα 103. ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧΜΑΙ 3

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου (ἀπόσπασμα), Κωστή Παλαμά, σελ. 134.— Ὑποδοχή, ἄρθρο, σελ. 135.— Ἡρακλῆς, ποίημα, Γ. Ξεπουλιᾶ, σ. 136.— Οἱ νεότευρκοὶ φοιτηταὶ ξεσέκωσαν τὸν ὄχλο, ἄρθρο, σελ. 137.— Ἡ νέα γυναῖκα, ἄρθρο, Μ. Γεωργιπούλου, σελ. 139.— Ὁ χειμῶνας πέρασε..., ποίημα, Ν. Γρηγοριάδη, σελ. 140.— Συνολικά, ποίημα, Ε. Καλλιγέρη, σελ. 140.— Τί διαβάζουν οἱ νέοι στὴ Γαλλία, ἄρθρο, σελ. 141.— Προσευχή, ποίημα, Δ. Σταθόπουλου, σελ. 143.— Δίστιχο, Μ. Μαρωνίτη, σελ. 143.— Πλαταιεῖς καὶ Ἀθηναῖοι, ἀπόσπασμα, Compton Mackenzie, σελ. 144.— Ἡ αἰθουσα τῶν σπαδιῶν, Κ. Οἰκονόμου, σελ. 147.— Τὰ κρυσταλλώματα τῆς σιωπῆς, ποίημα, Ν. Χριστιανόπουλου, σελ. 149.— Ἡ γόνιμη φοιτητικὴ ζωὴ, ἐντυπώσεις, Θ. Κοντοπούλου, σελ. 150.— Ὁ ἑλληνιασμὸς καὶ οἱ ἄγῶνες του, ἄρθρο, σελ. 152.— Πῶς εἶδαν μερικοὺς Εὐρωπαίους κάποιοι νέοι Ἀμερικανοί, ἄρθρο, σελ. 156.— Ἑλληνικὴ χρονολογία, ἡ μέρα, διασκευή, Γκοου-Ρεϋνάκ, σελ. 158.— Ἡ φοιτητικὴ κίνηση, εἰδήσεις, σχόλια, ἀπόψεις, σ. 159.

ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ
ΓΥΦΤΟΥ

Καὶ τὰ παιδάκια μοναχὰ
ὡ τὰ παιδάκια, τὴν ἀτάραχη
γιομίζαν ἐρημιὰ μου αὐτά,
καὶ τήνε κάναν κόσμον ἀφέντη.
Γιατὶ καὶ πάντα τὸ βιολὶ μου
Τὰ ξάφνιζε καὶ τὰ μαγνήτιζε.
Καὶ τρέχαν καὶ μὲ τριγυρίζαν,
καὶ τὰ μεγάλα τους τὰ μάτια
ποὺ πάντα μέσα τους πλανιέται
στοχαστικὸ ἕνα μυστικὸ,
τὰ παρασταίναν ἄφραστα ὄλα,
τὸ ρώτημα, τὸ θαμπωμὸ,
κι' ἀπάνου ἀπ' ὄλα τὴ χαρὰ τους
καὶ χαίρονταν ἀπ' τὸ βιολὶ μου,
τ' ἀφωρισμένον τὸ βιολί,
καὶ σὰ νὰ μοῦ ἔστειλεν ἀπὸ βάθην
καιροῦ μελλούμενον φιλιὰ,
μὲ τὰ τρισεύγενα παιδιὰ,
ἢ φυλὴ.

(Ἐπίγραμμα)

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Τ Α Φ Ο Ι Τ Η Τ Ι Κ Α

Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α

ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ὑποδοχή

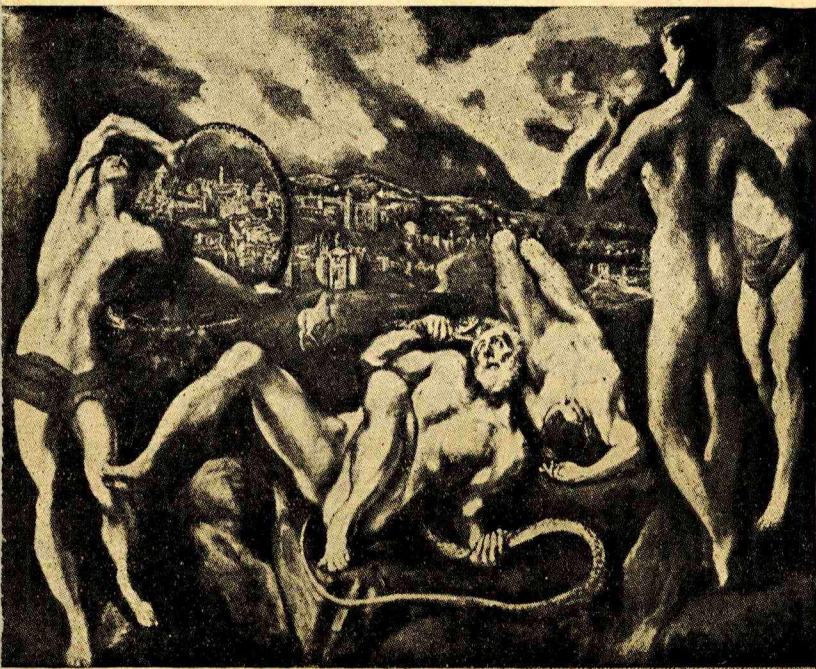
Ἡ χαρὰ, πρέπει νὰ κατέχη τὶς ψυχὰς τῶν νέων συναδέλφων μας, αὐτῶν ποὺ καλοσωρίζουμε ἐγκάρδια σήμερα, καθὼς μπαίνουν στὴ μεγάλη καὶ σπουδαία πανεπιστημιακὴ οἰκογένεια τῆς Θεσσαλονίκης. Χαρὰ, ποὺ νὰ προέρχεται μόνο ἀπὸ τὴν συναίσθηση, ὅτι τώρα ἐπωμίστηκαν βαριές μὰ γόνιμες ὑποχρεώσεις, ἱκανὲς νὰ χαρίσουν, σ' ὅσους τὶς ἐκπληρώσουν, σπάνιες ἀπολαυές.

Κύριος σκοπὸς τῶν φοιτητῶν εἶναι νὰ γίνουν βέβαια ἐπιστήμονες. Δὲν θὰ πρέπει ὅμως νὰ ξεχνοῦν, ὅτι ἡ δουλειὰ ἐνὸς ἐπιστήμονα ἐπηρεάζει ἕναν ὀρισμένο κύκλο ἀνθρώπων, ποὺ εὐρύνεται καθὼς διευρύνει τοὺς ὀραματισμούς του. Γι' αὐτὸ, παράλληλα μὲ τὶς σπουδές, πρέπει νὰ πλησιάσουμε τοὺς κύκλους τῶν ἀνθρώπων καὶ καθένας νὰ ἐνδιαφερθῆ σὰν ἄνθρωπος πρῶτα καὶ μετὰ σὰν μελλοντικὸς ἐπιστήμονας γιὰ τὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει ὁ λαός.

Σὰν ἄνθρωπος θὰ νιώσῃ τὸν παλμό, τὰ χαρίσματα, τὸ μόχθο, αὐτὸν ποὺ καλούμεθα αὔριο νὰ μετριάσουμε ἢ νὰ θεραπεύσουμε. Θὰ δοῦμε καὶ θὰ μᾶς συνταράξῃ ἡ πραγματικότητά, πὼς ὑπάρχουν πολλοὶ Ἕλληνες, ποὺ περιμένουν ἀκόμη νὰ τοὺς ἀνυψώσουμε ἀπὸ τὶς ἰδιότυπες συνθήκες τῆς ζωῆς τους. Σὰν ἐπιστήμονες μετὰ, μεθοδικοὶ καὶ ἀκούραστοι, γιὰ νὰ πλουτίσουμε τὴν εἰδική μας πείρα, ἀπαραίτητη γιὰ μιὰ πλούσια καὶ γόνιμη σταδιοδρομία.

Ἡ περίοδος τῶν Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν εἶναι κρίσιμη. Τώρα θὰ πάρομε τὶς ἀποφάσεις, κοντὰ στοὺς εὐρεῖς ὀρίζοντες τῆς ἐπιστήμης, καὶ κοντὰ στὴν πραγματικότητα, οἱ ὁποῖες συνεχῶς θὰ μᾶς ἐπηρεάζουν στὸ μέλλον.

Σὰν φοιτηταί, ποτὲ ἂς μὴ ξεχνοῦμε νάρθουμε σ' ἄμεση ἐπαφή μὲ τὸν κόσμο. Στὴν ὑπαιθρο καὶ στὴν πόλη, παντοῦ, ὅπου μᾶς δοθῆ ἢ εὐκαιρία, νὰ

ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ
ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Λαοκόων

τὴν ἐκμεταλλευθοῦμε, γιὰ νὰ γνωρίσουμε τοὺς Ἕλληνες πῶς ζοῦν, τί τρῶνε, πῶς ξεκουράζονται, σὲ τί ἐλπίζουν.

Τὸ πεδίο αὐτό, τῆς γνωριμίας τοῦ φοιτητῆ μετὸν λαό, ἀνάγεται ἀποκλειστικά στὴ δική μας πρωτοβουλία. Ἀπὸ μᾶς θὰ ἐξαρτηθῆ τί ἔκταση θὰ λάβῃ, τί περιεχόμενο, ἀπλή ἢ ἐποικοδομητικὴ συνάφεια. Τὸν λαό θὰ τὸν βροῦμε μέσα κι' ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο. Τὸν διαμορφώνουν οἱ πιὸ χαμηλοί, καθὼς κι' ἐκείνοι πού στέκονται ψηλά. Ὅλοι θὰ σᾶς γεννήσουν ἐρωτήματα, ἀπορίες. Θὰ σᾶς κάνουν πιθανὰ νὰ δυσανασχετήσετε. Μὴ βιαστεῖτε ν' ἀντιδράσετε. Συσπειρωθεῖτε ὅλοι μαζί, κι' ὁμαδικὰ σκεφτεῖτε τὴν ἔκφραση τῆς δράσεώς σας. Χρησιμοποιεῖστε τὴν μεγάλη φοιτητικὴ δύναμη μετριοφροσύνη, ἀλλὰ μ' ἐπιμονὴ στὶς δίκαιες διεκδικήσεις σας.

Νὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνη στὴν ὁμαδικὴ κρίση σας καὶ ποτὲ μὴν ἀπαρνηθῆτε τὸν ἐνθουσιασμό σας. Μὴ θελήσετε ποτὲ ν' ἀπομακρυνθῆτε ἀπὸ τοὺς ἄλλους συναδέλφους σας, ὅποιοι κι' ἂν εἶναι, ἀρκεῖ νὰ σκέφτονται ἑλληνικά. Θὰ ὑπάρξουν κι' ἔξωμότες, φθονεροὶ ἢ πληρωμένοι, πού θὰ προσπαθήσουν νὰ διαβρῶσουν τὴν ἐθνικὴ σας συνειδηση. Αὐτοὺς ἀπομονώστε τους, χτυπήστε τους, δώστε τους νὰ καταλάβουν τί σημασία δίνουμε νὰ μείνουμε ἐλεύθεροι κι' ἀδέσμευτοι ἀπὸ τέτοις ἐπηρροές.

Ἐμεῖς οἱ παλιότεροι, πού σᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερα, βλέπουμε ὅτι κάναμε λιγώτερα, ἀπ' ὅσα μᾶς προέτρεψαν οἱ προκάτοχοί μας. Ἐσεῖς πρέπει ὅπως-δήποτε ν' ἀνταποκριθῆτε στὶς προσδοκίαις ὄλων, καὶ τὴν ζωὴ σας τὴν φοιτητικὴ νὰ τὴν ἀνυψώσετε πιὸ ψηλά, μιὰ κι' οἱ βάσεις ἔχουν τεθῆ. Τὸ θέλουν οἱ καιροί, οἱ ἀνάγκες μας, ἂν ἐπιθυμοῦμε ἢ Ἑλλάδα νὰ προκόψῃ, νὰ γίνῃ αὐτοτελής, κύρια τοῦ μέλλοντός της.

ΗΡΑΚΛΗΣ

*Ἐκεῖ σιμὰ σι' ἀκρούρανα, στὴν Οἴτη ἀνεβασμένος
Ὁ Ἡρακλῆς τρανὴ φωτιὰ μὲ κορμοελάτι ἀνάβει
Γιὰ νὰ καῖ! Τῆ σάρκα του σιὸ χῶμα δὲν τῆ θάβει.
Ἔτσι μὴνάει τὸ Θεϊκὸ κι' εὐγενικὸ του γένος.*

*Ἐκεῖ στεγνὰ ὁ ἀνίκητος μουγγαρίζει ξεγαρμένος,
Μὰ γιὰ τρανὴ του πλερωμὴ σιὸν Ὀλυμπο θὰ λάβῃ
Τὴν Ἡβὴ τὴν ἀγέραστη, πού σιὰ φιλιὰ της παῦει
Τοὺς πόνους τοὺς ἀνθρώπινους, πού γέννησε τὸ μένος.*

*Τ' ἀλάθειτο τὸ τόξο του καὶ τὰ χαλκένια βέλη,
Σιὸν προβατάρη χάρισε, πούλαχε σιὴ θανὴ του.
Καὶ σιὴς φωτιᾶς τ' ἀγκάλιασμα ξαπλώνει τὸ κορμὶ του!*

*Κ' εἶπε κατόπι ὁ μπιστικός, πὼς μιὰ χρυσὴ νεφέλη,
Τὸν ἦρωα, πού βόγγαε καὶ οσιοῦταν τὰ ρουμάνια,
Ξανανοιωμένο ἀνέβασε, σιὰ πιὸ ψηλὰ οὐράνια.*

Γιάννης Σεπουλιᾶς

ΟΙ ΝΕΟΤΟΥΡΚΟΙ

φοιτηταὶ

ξεσήκωσαν

τὸν

ὄχλο

Τις μέρες αὐτές, περαστικοί, στάθηκαν γιὰ λίγο στὴν πόλη μας, φοιτηταὶ Ἕλληνες, πού σπούδαζαν στὰ Πανεπιστήμια τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Συναντηθήκαμε μαζί τους, κι' ἀνάμεσα στὴ διήγησή τῆς τραγωδίας, μάθαμε καὶ γιὰ τὸ ὄλο, πού ἐπαῖξαν οἱ Τούρκοι φοιτηταὶ στὶς βάρβαρες ἐκδηλώσεις τῆς 6ης Σεπτεμβρίου, ὅταν ὁ ὄχλος ἐπετέθη καὶ κατέστρεψε τὰ δειγμάτων τῆς ὕλικῆς εὐθυμερίας τῶν ὁμογενῶν. Οἱ παρακάτω γραμμές, εἶναι ὀρισμένα πειστήρια, δοσμένα ἀπ' αὐτούς, πού ἔζησαν ἀπὸ κοντὰ τὸ δράμα καὶ τὴν κατασχόντῃ τῶν Νεοτούρκων.

Τὸ ἀνθελληνικὸ πνεῦμα μέσα στὰ Τουρκικὰ Πανεπιστήμια, μποροῦμε νὰ βεβαιώσουμε σήμερα, ποτὲ δὲν ἔλειψε. Οἱ νέοι Τούρκοι πολὺ λίγο ἀκολούθησαν τὶς ἐκδηλώσεις φιλίας καὶ ἀδελφωσύνης τῆς Κυβερνήσεως τοὺς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ, δὲν παρέλειπαν νὰ φανερώνουν τὸ μῖσος τους, κυρίως ἐναντίον τῶν ὁμογενῶν, πού ζοῦσαν στὴν πατρίδα τους.

Τὸ Κυριακὸ ζήτημα, στάθηκε μιὰ ἀφορμὴ νὰ ἐκδηλωθῶν φανερά τὰ αἰσθημάτα τους. Οἱ Τούρκοι φοιτηταὶ, ἐνισχυμένοι κατὰ πρωτοφανῆ τρόπο ἀπὸ τὸ κράτος, τὸ ὅποιο τοὺς χρησιμοποιεῖ γιὰ προπαγανδιστὰς του ἐπάνω σιὸν ἀμόρφωτο λαό, ἄρχισαν τὴν διοργάνωση πρῶτα ὀλιγομελῶν συγκεντρώσεων, πού σιγὰ-σιγὰ, μὲ προεργασία ἔξι καὶ ἑπτὰ μηνῶν, πῆραν τὴν μορφή παλλαϊκῶν ἐξεγέρσεων. Τὸν τελευταῖο καιρὸ, πρὸ τῆς 6ης Σεπτεμβρίου, οἱ συγκεντρώσεις διαδέχονταν ἢ μιὰ τὴν ἄλλη, ψηφίσματα κ' ἀνοιχτές ἐπιστολές δημοσιεύονταν σιὸ ἡμερησίου τύπου, ἐνῶ ἐπεισόδια καὶ διαδηλώσεις δημιουργοῦνταν καθημερινὰ μπουσὰ σιὶς προθῆκες τῶν καταστημάτων, πού δὲν ἔφεραν τὴν ἐπιγραφή «ἡ Κύπρος εἶναι Τουρκική».

Κύριο θέμα τῶν λόγων, πού ἐκφωνοῦσαν οἱ Τούρκοι φοιτηταὶ, δὲν ἦταν τὰ «δικαιώματά» τους ἐπὶ τῆς Κύπρου, ἀλλὰ ἡ ἐπίθεση ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁμογενῶν μας περισσότερο, ἢ εὐθυμερίας τῶν ὁποίων μποροῦσε νὰ ξάψῃ τὸν φθόνου τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ, ἐνός συνόλου ἀγαθμάτων καὶ ἀξέστων ἀνατολιτίδων. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, τὸ θέμα «Κύπρος», ἄρχισε νὰ παραγκωνίζεται, ἐνῶ προβάλλονταν οἱ ὁμογενεῖς, σάν πλούσιο καὶ εὐτυχισμένο στοιχεῖο, τὸ ὅποιο ἐργάζονταν ἐναντίον δῆθεν τῶν συμφερόντων τῆς Τουρκίας.

Μὲ τὴν συνεχῆ κι' ἀμέριστο βοήθεια τῶν κρατικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἐπίσημη συνεργασία τους μετὴν ἔνωση «Ἡ Κύπρος εἶναι Τουρκική», οἱ φοιτηταὶ ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν ἔντυπο ὕλικὸ μὲ χοντροκομμένα σκίτσα, στὴν προσπάθειά τους νὰ διασύρουν τὸν Χριστιανικὸ κλῆρο, τὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ κατεύθυναν τὰ βλέμματα τοῦ πλήθους σιὰ ἀγαθὰ τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν μας.

Σὲ κάθε ὀχλοκρατικὴ ἐκδήλωση, προτεργάται ἦταν οἱ φοιτηταὶ. Κανεῖς ποτὲ δὲν τοὺς σταμάτησε, οὔτε περιόρισε τὴν δραστηριότητά τους. Δὲν ἔγινε καμιὰ σύ-

σταση μετριοπάθειας. Όταν άρχισε νά γίνεται έκδηλη ή επίδραση τών έκτραχλισθέντων φοιτητῶν ἐπάνω στόν τουρκικό ὄχλο, πάλι κανείς δέν ὀρθώθηκε ἀπό τό ἐπίσημο κράτος, νά πάρη τήν κατάσταση στά χέρια του, ἀλλά ἀπεναντίας, οἱ Τούρκοι ἐπίσημοι ἐνίσχυσαν φανερά τίς προσπάθειες αὐτές, εἴτε μέ λόγια εἴτε μέ πράξεις.

Τήν περίοδο τῆς καταστροφῆς, τὰ Τουρκικά Πανεπιστήμια εἶχαν παύσεις. Κι' ὅμως τήν βραδυά τῆς 6ης Σεπτεμβρίου, ὅλοι οἱ φοιτηταί βρέθηκαν ἐπί κεφαλῆς τοῦ ἐξάλλου πλήθους, ἐνῶ τό οἰκοτροφεῖο πού συνήθως τήν ἐποχή ἐκείνη στέγαζε 200 φοιτητάς, εἶχε ἀδιάσει.

Οἱ Τούρκοι φοιτηταί, ξέροντας τίς διευθύνσεις τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων τους, ὄδηγοῦσαν τόν ὄχλο προσωπικά καί ζητοῦσαν μέ τὰ ὀνόματά τους τοὺς Ἑλληνας. Ἡ ἐκκλησία τῆς Βλάγγας καί τόσες ἄλλες, κήκκαν ἀπό τὰ ἴδια μορφωμένα χέρια. Μή βρίσκοντας ἄλλο μέσο, ἔβαζαν φωτιά στά καλῶδια μέ κεριά, καί προκαλοῦσαν βραχυκυκλώματα.

Τούρκοι φοιτηταί μαχαίρωσαν, εὐτυχῶς ἀδέξια, Ἑλληνας συναδέλφους τους, πού τοὺς παρετήρησαν ὅταν ἄρπαξαν ἑλληνίδες γιά

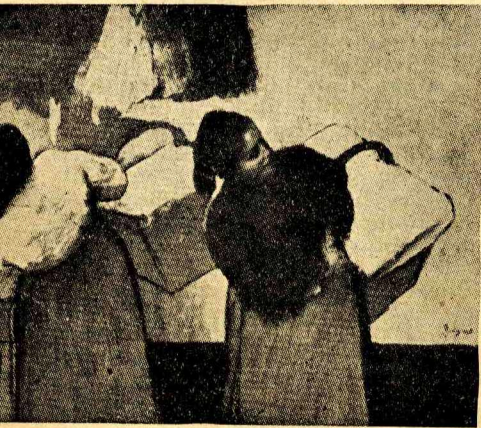
νά τίς βιάσουν καί οἱ ὁποῖες βρίσκονται σήμερα στά Νοσοκομεία τοῦ Βαλουκλή.

Μετά τήν καταστροφή, οἱ ρακένδυτοι Τούρκοι φοιτηταί, ὅπως ὁ μισέλληνας Χουσεῖν Μ, παρουσιάστηκαν μέ ποικιλία κουστουμιῶν καί ἄλλων ρούχων, ἐνῶ δέν ἔπαιναν νά διαλαλοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὅτι «λίγα σᾶς κάναμε».

Ἡ ἄποψη, ὅτι οἱ ταραχές διοργανώθηκαν καί ἐκτελέστηκαν ἀπό τοὺς κομμουνιστάς, δέν μπορεῖ νά εὐσταθήσῃ. Οἱ Ἑλληνες φοιτηταί εἶδαν ἀπό κοντά ὅλη τήν προετοιμασία, εἶδαν τοὺς ἡγέτας τους, τοὺς Τούρκους φοιτητάς, τό πνεῦμα τους, ὅλους ὅσους ξεσήκωσαν τόν φθόνο γιά νά καταστρέψουν τοὺς Ἑλληνας, καί ὑπογραμμίζουν ὅτι οἱ Τούρκοι δέν ξεσηκώθηκαν ἀπό ταξικῆς ἢ ἄλλες παρορμήσεις, ἀλλά μόνο ἀπό τό μῖσος τους καί τήν ἔνοχη συναίσθηση τῆς κατωτερότητάς τους.

Ἐν τῷ μεταξύ τό ἀνθελληνικό πνεῦμα συνεχίζεται. Οἱ νεότουρκοι ἐξακολουθοῦν ὅπου κι' ἂν βρίσκονται, νά διαλαλοῦν, ὅτι θάρθη ἡ ὥρα νά «ἐξαφανίσουν τήν Ἑλλάδα ἀπό τό χάρτη». Πιθανῶς νά ἐτοιμάζονται γιά μιὰ ἀκόμη «γενναία» ἐπίθεση ἐναντίον ἀόπλων καί ἀνυπερασπίστων γυναικοπαίδων.

Κ.

ΕΝΤΓΚΑΡ ΝΤΕΓΚΑ

Ἐντγκάρ Ντεγκά εἶναι πιά κλασσική φυσιογνωμία τῆς Τέχνης. Ἀπό τοὺς ἰδρυτάς τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Σχολῆς ἔδωσε μαζί μέ τόν Μανέ, τόν Ρενουάρ, τόν Πισάρο, τόν Λωτρέκ κ.ά. καινούργιο αἶμα στή γαλλικὴ ζωγραφικὴ. «Οἱ πλύστρες» ξεχωρίζουν γιά τήν αξιοθαύμαστη αἰσθαντικότητα καί ἀπλότητα πού ἐκφράζεται κυρίως, στά χέρια καί τοὺς ὤμους τῶν γυναικῶν.

ΜΑΙΡΗΣ
ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΡΑΜΑΤΙΣΜΟΙ:

ἡ νέα γυναίκα

Ὁραματίζομαι τήν Γυναίκα στήν πρόσφατη ρωμαλαία πορεία της, στήν θέσι πού διεκδικεῖ.

Πλάθω, πιστεύω σέ μιὰ μορφή ἀλλά συγχρόνως γνωρίζω, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀκόμα ἀρκετά πλασματική.

Βρίσκομαι μεταξύ τῶν νέων δικηγόρων, γιαιτρῶν, δασκάλων· βρίσκομαι μεταξύ τῶν Νέων Γυναικῶν. Ἀναλογίζομαι πόσο κοντά εἶναι τὰ χρόνια πού ἡ Γυναίκα ζοῦσε ἀπομακρυσμένη ἀπ' ὅλα ὅσα ἔδιναν χροῶμα στήν ἐποχή της, ἀπ' τίς κοινωνικῆς ἐκδηλώσεις, ἀπ' τὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων.

Σήμερα τὰ πράγματα εἶναι ὀλότελα διάφορα. Ἡ γυναίκα ἔχει πάρει μέρος στήν κοινὴ προσπάθεια, ὄχι πιά μόνον στόν καθωρισμένο μέχρι τώρα ρόλο τῆς συζύγου καί μητέρας, μὰ πιά πολὺ ἀκόμη, σ' ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τῆς σύγχρονης ζωῆς.

Αὐτὸ ἔχει δημιουργήσει πλῆθος προβλήματα σχετικά μέ τήν «τελειώσή» της. Ἀπὸ τήν λύση τους ἐξαρτᾶται ἂν θὰ μπορέσῃ ν' ἀνταποκριθῇ στήν καινούργια τοποθέτησή της καί στίς ὑποχρεώσεις πού ἀπορρέουν ἀπ' αὐτήν. Τοῦτα τὰ προβλήματα σάν ἀντιμετωπισθοῦν μέ εἰλικρίνεια καί δύναμη, θὰ δώσουν στήν σημερινὴ καί μελλοντικὴ γυναίκα τὴ θέση πού ὄνειρομάσαστε, πού ἐπιθυμοῦμε γι' αὐτήν.

Σήμερα ἡ γυναίκα δέν εἶναι μορφωμένη. Ὅχι πιά ἡ τυποποιημένη, ἢ χωρὶς καρπούς, χωρὶς ἀντανάκλαση στή γενικὴ πνευματικὴ συγκρότηση, μόρφωση. Ἐκεῖνο πού ἀπαιτεῖ κανεὶς ἀπ' τήν καλὰ μορφωμένη κοπέλλα εἶναι μιὰ γενικώτερη κατάρτιση στά προβλήματα τῆς ἐποχῆς της, μιὰ κατὰ τό δυνατόν θετικὴ κατατόπιση στήν κλασσικὴ δημιουργία, μιὰ ἀποκρυσταλλωμένη γνώμη πάνω στίς ἀνθρώπινες ἐκδηλώσεις ὅπως ἐκφράστηκαν, ὅπως ἐκφράζονται· γνώμη πού τότε μόνον ἔχει ἀξία σάν φέρη τὴν προσωπικὴ σφραγίδα ὅσο ἀσήμαντὴ κι' ἂν εἶναι, σημάδι τῆς δουλειᾶς πού ἔγινε.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ σωστὴ φόρμα στόν τομέα τοῦτο, ὅτι θὰ δώσῃ ἀξία στίς τόσες παραγνωρισμένες δυνατότητες, ὅτι θ' ἀποτελέσῃ τὴν πιὸ στέγρια βάση γιά τό φτιάξιμό της.

Ἄλλο στοιχεῖο βασικὸ γιά τὴν μελλοντικὴ μορφή της πρέπει νά ναι ἡ συστηματικὴ ἐνδοσκόπηση. Ἡ γυναίκα χρειάζεται ἕναν κάποιον ἐσωστρεφισμό, ἔτσι ὥστε γνώσεις, μόρφωση, αἰσθήματα ν' ἀποκτήσουν προσεγμένη καί συνειδητοποιημένη ὀλοκλήρωση. Τοῦτὴ ἡ ἐνδοσκόπηση θὰ βοηθήσῃ ἀφ' ἐνός στήν ἀπόλυτη οἰκειοποίηση τῶν ἀποκτημάτων κάθε καί κάθε

φορά και ἀφ' ἑτέρου θ' ἀπαλλάξει τὸ φύλο μας ἀπ' τὴν προχειρότητα πού τὸ χαρακτηρίζει—βαρειά κληρονομιά—καὶ ἀκόμη θὰ προσδώσῃ μιὰ τέλεια σιγουριά σ' ὄλους τοὺς τομεῖς, ὥστε νὰ λείψουν δισταγμοί, ἀμφιβολίες καὶ κάθε εἶδους ἀναποφασιστικότης.

Μὰ ὅλα τοῦτα δὲν θὰ φέρανε κανένα ἀποτέλεσμα ἂν παρημελήτῃ ὁ ποιοτικὸς ἔλεγχος τοῦ συναισθηματισμοῦ. Αὐτὸ τὸ χαρακτηριστικὸ, τὸ κατ' ἐξοχὴν γυναικεῖο, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ «ἀνέβασμα», ἀξιώνει ἰδιαίτερη προσοχή. Ὅχι πιά τὸ ἀνιαρὸ κατασκευασμα πού ὀνομάζαμε συναισθημα με τὴν ὀλότελα ἀρνητικὴ ἐπίδραση στὴν ζωὴ μας, ὄχι πιά καταστάσεις πού σὰν ξεστρατισμένα νήπια μᾶς ἀναγκάζουν σ' ἐκδηλώσεις ἀμφιβόλου σταθερότητας καὶ σιγουριᾶς. Μὰ περισσότερο πλουτισμὸς τοῦ συναισθηματικοῦ κόσμου, ἀποβολὴ τῆς «φτήνειας» του, ὅπου ὑπάρχει, προσπάθεια γιὰ βελτίωση.

Ἡ νέα γυναίκα νὰ εἶναι ἔτσι ὀπλισμένη, πού ἡ νεαρὴ δασκάλα θὰ σκύψῃ στὸ κάθε παιδί ξεχώρα νὰ μελετήσῃ τὴν ψυχολογία του, νὰ τὸ κατευθύνῃ ἀνάλογα, νὰ τὸ δῆ σὰν πρόβλημα καὶ νὰ καταπιαστῇ μ' αὐτὸ μ' ἕνα εἶδος ἐρασιτεχνικότητος καὶ λεπτότατης χαρᾶς πού θὰ τὴν γεννᾷ ἢ αἰσθησιμὴ μελετημένης δημιουργίας.

Ἡ νέα γυναίκα πρέπει νὰ εἶναι ἔτσι

ὀπλισμένη, πού ἡ νέα γιαιτρός δὲν θ' ἀρκεστῇ στὶς καθαρὰ τυπικὲς ἀσχολίες γιὰ τὴν θεραπεία τῶν ἀσθενῶν της, μὰ θὰ νιώσῃ τὴν ἀνάγκη ἀπ' τὴν ἀτομικὴ της ἀνάπτυξη ν' ἀτενίξῃ πάντα καὶ πάντα τὸν ἄνθρωπο καὶ τὶς ἐκδηλώσεις του καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ν' ἀνανεώσῃ τὴν πείρα της, νὰ βοηθεῖται στὴν δουλειὰ της καὶ νὰ νῆαι σύγχρονη ἀκούγοντας τὸν κοινὸ παλμό.

Ἡ δικηγόρος θὰ μπορέσῃ ν' ἀνταποκριθῇ στὶς ποικίλλες ἀνάγκες τοῦ ἐπαγγελματῆς της, νὰ χαρῇ τὰ ἐκφραστικὰ μέσα σὰν τὸ τέλειο δείγμα τῆς ἀνθρώπινης νοημοσύνης, ν' ἀναζητήσῃ μεθοδικὰ τὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὶς ἀντιρροήσεις καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν νίκη ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀληθινὰ ἐπιπονη προσπάθεια. Ἡ νεαρὴ γυναικα πρέπει νὰ προετοιμαστῇ σίγουρα γιὰ τὴν πιὸ μεγάλη ὑποχρέωση, τὸν ρόλο τῆς Γεννήτρας, τῆς Μάνας. Γιατί ὁ ὀπλισμὸς της τοῦτος εἶναι πού θὰ τὴν κἀνῃ ἥρεμα, σοβαρὰ καὶ ὑπομονετικὰ νὰ σηκώσῃ τὸ βαρὺ φορτίο πού τῆς ἔχει ἀνατεθῆ, τῆς ἀνανεώσεως τῆς ζωῆς μὲ τὸν ὀλοένα πιὸ καλλίτερο τρόπο.

Ἴσως παρατήρησῃ κανεὶς πὼς οἱ ὀραματισμοί μου τοῦτοι πρέπει νὰ νῆαι «μακρᾶς πνοῆς» μὰ πὼς; ἡ ζωὴ προχωρεῖ μὲ ἄλλατα, τὰ χρόνια τὸ ζητοῦν: Σύντομα, ὄλο καὶ πιὸ σύντομα στὴν προσπάθεια γιὰ τέλειωση, γιὰ τὴν ὀριστικὴ φόρμα.

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΠΕΡΑΣΕ...

Ὁ χειμῶνας πέρασε καὶ χειμῶνας εἶσθε, πέθανε τῆς ἀνοιξῆς ἡ φαιδρὴ θωριά· δὲ θ' ἀπλώσει ἀνάλαφρη χλωροσιὰ στὴν πλάση, ῥόδα δὲ θ' ἀνθίσουνε στὴν ἀπλοχωριά.

Ὁ χειμῶνας πέρασε καὶ χειμῶνας εἶσθε· τ' ἀηδονάκι σὴσπασε στὰ γυμνὰ κλαδιά, ἔσβησ' ἡ λαλίτσα του πρὶν ἀκόμ' ἀρχίσει, σὰν τὸν ἥλιο πού ἔσωσε σὲ θολὴ καρδιά—

*ὁ χειμῶνας πέρασε καὶ χειμῶνας εἶσθε...
Νίκος Γρηγοριάδης*

ΣΥΝΟΛΙΚΑ

Σ' αὐτὸ τὸ περιβάλλον τὸ εἰδυλλιακὸ δὲν ὑπάρχουν αἰσθήματα ἢ καὶ αἰσθήσεις. Νὰ εἶσαι μονάχος καὶ νὰ τὸ νιώθεις: σπουδαῖο μυστικὸ ὄμοσ νὰ ζῆς τὸ μυστικὸ χωρὶς ντροπὴ καὶ παραισθήσεις.

²Ελ. Καλλιγένης

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ
ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Ὁ κίνδυνος ὄλων τῶν συγχρόνων τρόπων πληροφοριῶν δὲν εἶναι τόσο τὸ βῆθος ὅσο ἡ φόρμα. Ὁ μεγάλος κίνδυνος τῆς συγχρόνου ζωῆς εἶναι ἡ εὐκολία. Τὸ νὰ εἶσαι «μαζικός» καὶ «εὐκόλος» εἶναι οἱ δικέλλες ὑπὸ τὶς ὁποῖες πρέπει νὰ περάσουν ὄλοι οἱ παραγωγοὶ τοῦ σινεμά, τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως καὶ ἐπίσης οἱ ἄνθρωποι τῆς πέννας πού ἔχουν τὴν μέτρια φιλοδοξία νὰ ζήσουν ἀπ' τὸ ἐπάγγελμά τους. Ὅ,τι προσφέρουν εἰς τὸ κοινὸ πρέπει νὰ νῆαι «μασημένο», «χωνευμένο» γιὰ νὰ νῆαι εὐκόλα, εὐχάριστα καὶ γρήγορα ἀφομιώσιμο. Εἶναι ἀπαράδεκτο κάθε τι πού θ' ἀναγκάσῃ τὸν ἀκροατὴ ἢ θεατὴ νὰ μετακινηθῇ ὡς τὸ λεξικό. Ὑπερβάλλω; Ἀνοιξτε τὸ ράδιο— Λουξεμβούργο, Μόντε Κάρλο, Εὐρώπη πῶ 1, ρίξτε μιὰ ματιὰ στὶς προθήκες τῶν περιπτέρων, ἀνοιξτε τὶς σελίδες τῶν ἐφημερίδων μεγάλης κυκλοφορίας, ἂν δὲν συντριβῆτε ἀπ' τὸ βῆθος τῆς μετριότητος, θὰ εἶναι γιατί καὶ σεις οἱ ἴδιοι ἔχετε προσβληθῆ ἀπ' τὴν ψύχωση, ἔχετε κἀνει καὶ σεις ἐπίσης ἀπὸ τὰ διάφορα αὐτὰ μέσα τῆς ἐκφράσεως τὸ ἀναγκαῖο ἀνασθητικὸ σας.

διαβάζουν;

Τὸ τέταρτο τοῦ Γαλλικοῦ πληθυσμοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄτομα κάτω τῶν 25 ἐτῶν. Τί διαβάζουν αὐτοὶ οἱ νέοι; Δώδεκα ἑκατομμύρια ὑπάρξουν στὴν ἡλικία τοῦ φυσικοῦ καὶ ἠθικοῦ σχηματισμοῦ εἶναι ἕνα κοινὸ σημαντικό πού ἀξίζει νὰ ἐνδιαφερθῇ κανεὶς γι' αὐτό.

Ἄς πάρουμε τὴν κίνηση τοῦ τύπου τῶν νέων. Οἱ ἀριθμοὶ ἀξιοκατάκριτα ἀδύνατοι δὲν ἐξηγούνται παρὰ ἀπὸ περιορισμένα ὑλικῶς μέσα. Ὁ καθολικὸς τύπος (ὁ πλεόν σημαντικὸς), δίδει τὸν ἀκόλουθο ἀριθμὸ ἀναγνωστῶν συνολικά: 382.000— Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τύπο τῆς νεολαίας τὸν ἐπεργαζόμενο ἀπὸ τοὺς Κομμουνιστὰς δὲν ξεπερνᾷ τὶς 100.000 ἔντυπα ἑβδομαδιαίως. Ἡ μόνη ἐφημερὶς τῶν νέων ἢ ὁποῖα δὲν ἀφιερώνεται στὰ κατορθώματα τῶν γκάγκστερς καὶ τῶν ἐκτὸς νόμου ἢ Benjamin ἐγγίζει μὲ κόπο τὶς 100.000. Ἴδου βιάζοντας λίγο τοὺς ἀριθμοὺς καὶ γιὰ νὰ εἶμαστε αἰσιόδοξοι, 1.000.000 ἀναγνωστῶν. Μένουν 11.000.000. Ἄν περάσουμε στὸν τύπο ὅπου ἡ μελάνη μυρίζει μπαροῦτι καὶ αἶμα οἱ ἀριθμοὶ ὑψώνονται

άμεσως. Για να μην αναφέρουμε παρά μόνον ένα, ο «Ατρόμητος» εκδίδει 280.000 αντίτυπα, ή «έφημερίς του Mickey» «Ουρά» και άλλα τών άκολουθούν από κοντά. Αυτό το κεφάλαιο είναι το πιο σημαντικό στην φιλολογία τών νέων. Ας θυμηθούμε τις αποφάσεις της συνδιάσκεψως του τύπου τών 'Ηνωμένων Έθνών που επέβαλε έδω και μερικά χρόνια έναν όρισμένον αριθμό περιορισμών στις εκδόσεις γκαγκστερικών ιστοριών.

Αν το «Colt 45» δέν εμφανίζεται πιά σε πρώτο πλάνο, το ουσιώδες της φιλολογίας μέ την όποία ποτίζεται ή νεολαία στην σχολική ήλικία παραμένει όμοιας έμπνεύσεως. Μερικές έφημερίδες όπως ο «Tintin» και ο «Benjamin» έχουν θεληματικά άναζητήσει την έγκατάληψη αυτού του στυλ. Τά έξερευνητικά δημοσιεύματα, οι μεγάλες ιστορικές πράξεις έχουν αντίκαταστήσει στα εικονογραφημένα περιοδικά τις περιπέτειες του υπερανθρώπου, του Τζιμ της Ζούγκλας, του φαντάσματος της Βεγγάλης κ.α.

Αποτέλεσμα: Τά παιδιά που διαβάζουν αυτά φαντάζουν στα μάτια τών συντρόφων τους για φτωχός τύπος ή «κοριτάκια». Όταν έλσαι σκληρός διαβάσεις ιστορίες σκληρών! Τά παραπάνω δημοσιεύματα δέν ενδιαφέρουν ένα παιδί 12 έτων του όποιου το όνειρο φυσικά είναι να ξελοκοπήσει τους συντρόφους του, να δαμάση άγρια άλογα και να ληστέη τράπεζες.

— Καλά, αν δέν είναι παρά μόνον αυτό δέν ύπάρχει τίποτε το σοβαρό, θά πη κανείς. Όλοι μας όνειρευόμαστε πληγές και ξελοκοπήματα στην άχαρη ήλικία και έν τούτοις δέν γίναμε άλητες. Όταν αυτά τά παιδιά μεγαλώνουν, δηλ. στην ήλικία γύρω τών 20 χρόνων, έγκαταλείπουν αυτά τά παιδιαρίσματα. Αλλά...

διαβάζουν καλλίτερα;

Ας βιαστούμε να πούμε πώς αυτά τά αναγνώματα δέν σταματούν στην μικρή ήλικία. Βαδίστε στους σταθμούς τών μετρό, την ώρα που βγαίνουν οι εργαζόμενοι άπ' την δουλειά. Θά σημειώστε τόν μεγάλο αριθμό εκείνων που έχοντας περάσει τά 20 χρόνια κρατούν στό χέρι την τελευταία έκδοση τών «Κατορθωμάτων του Guy d'Éclair». Υπάρχει και χειρότερο: Είναι το κεφάλαιο της αισθηματικής φιλολογίας και τών χιουμοριστικών έντύπων.

Γνωρίζετε ότι οι «Έκμιστηρέυσεις» τραβούν 719.000 αντίτυπα σχεδόν όσα και το «Μάτ»; Αυτή ή φιλολογία συναγωνίζεται σε ήλιθιότητα και άνοησία για να εκθέσει κάτω άπ' τά μάτια 2.000.000 άναγνωστών και άναγνωστριών, τις περιπέτειες της Νινόν, σεμνής εργάτριας με μεγάλη καρδιά και με άρρωστη μητέρα που μάχεται έναντιόν τών δολερών γοήτων για να πέση τελικά στα χέρια και στό πορτοφόλι ενός νέου δισεκατομμυριούχου που κατώρθωσε να διακρίνει σ' αυτήν τά πραγματικά προσόντα ενός ειλκρινούς και άνιδιοτελούς έρωτος!!

Κι αυτό συνεχίζεται και πολλαπλασιάζεται. Οι φυλλάδες διαδέχονται τις εικονογραφημένες ιστορίες και εικονογραφημένα διηγήματα!

Η άλληλογραφία της καρδιάς! Μην πιστεύετε πώς είναι επινόηση, αντίθετα τιμωρείται αύστηρά από μια σκληρή λογοκρισία χωρίς την όποια τά σκάνδαλα θ' άνθιζαν στό φώς της ήμέρας.

Νέες κοπέλλες, παντρεμένες γυναίκες και μητέρες διηγούνται, γράφουν στόν εύνοούμενο τους τραγουδιστή πώς, γιατί, με ποιές τις άπατούν οι σύζυγοί τους. Χωρίς την λογοκρισία που αναφέραμε πού πάνω θά φθάναμε χωρίς άμφιβολία στόν αριθμό - ρεκόρ της μοιχείας του συζύγου.

Αναφέρω τις άποκαλύψεις ψυχρότητας, κατωμένες ύστερα από 30 χρόνια συζυγικής ζωής από μια μητέρα 6 παιδιών, ή όποια έπειδή έτυχε να συναντήσει έναν έφηβο ίκανό να την συγκινήσει, ρωτάει αν δέν είναι πολύ άργά για να ξαναφτιάξει την ζωή της.

Αναφέρω το κοριτσι τών 15 χρόνων που «βέβαιο ότι δέν άρέσει στους άνδρες» περιμένει άπ' τόν δημοσιογράφο τραγουδιστή να εύλογήσει το πολύ τρυφερό αίσθημα που νομίζει ότι αισθάνεται για την μικρή της ξαδέλφη.

Σταματώ. Σημειώνω άπλά ότι αυτά είναι τά προσφιλή αναγνώματα τών δακτυλογράφων σας και τών κοριτσιών που δουλεύουν σ' εργοστάσια.

Φθάνω στό δεύτερο κεφάλαιο τών εκπληκτικών αυτών διαπιστώσεων. Ο χιουμοριστικός τύπος. Ο «Σκανζόχιχος» εκδίδεται σε 440.000 αντίτυπα και σημειώνω ότι είναι το μόνο τακτικό και προσεκτικό άνάγνωσμα που μορφώνει τους φαντάρους της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Το «Έδω Παρίσι» εκδίδεται σε 873.000 αντίτυπα όσα περίπου συγκεντρώνουν μαζί ο «Φιλολογικός Φιγαρό», το «Express» και τ' άλλα δέκα καλλίτερα καλλιτεχνικά - φιλολογικά περιοδικά.

Νά, λοιπόν χονδρικά τοποθετημένοι 2.000.000 άναγνώστες. Θά ρωτήσετε άσφαλώς τί διαβάζουν αυτοί που βρίσκονται στην μέση εκπαίδευση, οι μαθητές τών μεγάλων τάξεων τών λυκείων ή τών επαγγελματικών σχολών.

άθλητισμός

Τά παιδιά τών 15—18 χρόνων, αυτά τί διαβάζουν;

Ένας μεγάλος αριθμός άπ' αυτούς διαβάσει τις άθλητικές έφημερίδες. Ένας μικρός αριθμός διαβάσει τόν καθημερινό τύπο και ή μεγάλη μάζα δέν διαβάσει τίποτε. Η καλλίτερα διαβάσει τά μαύρα μυθιστορήματα (μεγάλη κατανάλωση στην εκπαίδευση) κι ύστερα τρέχει στό συνεμά για να τά δη να ζωντανεύουν. Έδω όμως για μεγάλη άπογοήτευση ή λογοκρισία άγρυπνά. «Φιλαράκο, έλεγε προχθές μπροστά μου ένας κουμπωμένος μαθητής στόν φίλο του, μέσα

στα έργα πάντα κερδίζουν οι χωροφύλακες». Νά λοιπόν σχηματικά άσφαλώς ό πίνακας άναγνωσμάτων της νεολαίας μας. Είναι άκόμη μια άλλη μάλιστα που μάς άπειλει: οι ζωγραφισμένες ταινίες τις όποιες οι καθημερινές έφημερίδες παραδίδουν στό μικρό και μεγάλο άναγνωστικό κοινό.

Ας αφήσωμε τόν λόγο για μια άκόμη φορά στόν Α. Conquet:

Μια έρευνα πολύ πρόσφατη που έγινε το 1948 στό Dayton Ohio έξακρίβωσε ότι τά 43% τών άνδρών και 51% τών γυναικών διαβάζουν τακτικά τά εικονογραφημένα. Κανείς δέν θ' άπορήσει ύστερα άπ' αυτά γιατί το τάδε εικονογραφημένο φυλλάδιο πού το λατρεύει το κοινό εκδίδεται σε 500.000 αντίτυπα και ότι φθάσαμε στα 15.000.000 εικονογραφημένα την εβδομάδα, 750 έκατομ. αντίτυπα τόν χρόνο (900 έκατομ. το 1952 με πάνω από 400 διαφορετικούς τίτλους). Ξαναδιαβάσετε τόν Hunley και αν έχετε διαύγεια θά φοβηθήτε όπως και γώ ότι το «Meilleur des Mondes» (ό καλλίτερος τών Κόσμων) θά είναι για αύριο.

(Jeune Europe)
Μετ. Μ. Γ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Κύριε, βοήθησε να δώ τόν έαυτό μου
όπως τόν βλέπεις Έσύ
στερνά από κάθε μετάνοια.

Σε μένα είναι πολύ δύσκολο
να τού συγχωρήσω τις άσωτίες
κ' ύποφέρω
όπως ό σπόρος μέσα στό χώμα.

Νιώθω να σαπίζω στη γη
ός νάβρω τη σιγνή σου αυτή στόν έαυτό μου,
βλέποντάς τον με το δικό σου μάτι.

Δημήτρης Σταθόπουλος

ΔΙΣΤΙΧΟ

Της προσμονής τά τόξα έχουν τεντωθή
τη νύχτα θά σκοτώσουν την καρδιά μας.

Μίμης Μαρονίτης

COMPTON MACKENZIE

ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΠΛΗΘΥΝΟΝΤΑΙ

πλαταιεῖς καὶ ἀθηναῖοι

Τὸ ἄρθρο εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίον «Ἄερας Ἐλευθερίας» τοῦ Compton Mackenzie καὶ δείχνει πῶς σκέπτεται καὶ πῶς αἰσθάνεται ἓνας ἀμερόληπτος Ἄγγλος μπροστὰ στὴν ἐπίσημη πολιτικὴ τῆς χώρας του. Ἡ ἔκδοσις τέτοιων βιβλίων στὴν Ἀγγλία καὶ ἡ ἀπόφραξις τῆν ὁποία ἔχουν στὸν λαὸ τῆς, ἀποτελεῖ μίαν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ κάτοικος τῆς Βρετανίας ἀρχίζει ν' ἀποβάλλῃ τὴν ἰμπεριαλιστικὴν στενὴν νοοτροπία του καὶ νὰ προσαρμόζεται στὴν ἰδέαν, πῶς ὅλα τὰ ἔθνη, εἴτε εἶναι μικρὰ εἴτε εἶναι μεγάλα, ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα ζωῆς καὶ εὐτυχίας.

Ἄς σημειωθεῖ καλὰ καὶ γιὰ μιά ἀκόμη φορά ὅτι οἱ Ἕλληνες ὄταν ἀρχισαν μὲ ἀποφασιστικὴν ἰδὴν ἀγῶνα τοὺς ἐναντίον τῆς Ἰταλίας, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἔχει τόσο μεγάλες συνέπειες γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, εἶχαν τὴ βαθεῖαν πεποίθησιν ὅτι θὰ εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν ἀργὰ ἢ γρήγορα καὶ τὴ γερμανικὴ ἐπίθεσιν. Κι ἦταν γνωστὰ σ' ὅλους τότε τὰ ἀνηλεῆ μέτρα ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ Γερμανοὶ γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸ σκοπὸ τους. Ὑστερα μάλιστα ἀπὸ τὰ ὅσα συνέβησαν σὲ χώρες ποὺ τὸλμησαν νὰ παρεμποδίσουν τὴν ἐξόρμησιν τοῦ Γ'. Ραίχι γιὰ τὴν κατάληψιν τῆς παγκόσμιας ἡγεμονίας, κανένας δὲ θὰ τολμοῦσε νὰ ἐπιτιμῆσιν τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀισθανόνταν τὸν ἑαυτὸ του ἀνικῶνα νὰ ἀντισταθεῖ ἐναντίον ἔθνους δώδεκα φορές μεγαλύτερου του, ὕστερα ἀπὸ νικηφόρον ἐξάμηνον ἀντίστασιν ἐναντίον ἔθνους ἕξ φορές μεγαλύτερου του. Καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑποθεθεῖ ὅτι ὑπῆρχε ἔστω καὶ ἡ παραμικρὴ πλάνη στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς

βρετανικῆς πρὸς τὴν χώρα τοὺς βοήθειας. Δὲν ὑπῆρχε καμιά ἀπολύτως τέτοια πλάνη. Καὶ ἀπόδειξιν ὅτι οὐτε ἡ παραμικρὴ δυσἀρέσκεια ἐκδηλώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, ὅταν ἀπεδείχθη πόσο ἀνεπαρκῆς ἦταν ἡ βρετανικὴ βοήθεια ποὺ τοὺς παρασχέθηκε. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀναγνώρισε ὅτι ἡ Μ. Βρετανία ἔπραξε ὅ,τι μπορούσε νὰ πράξει. Κι αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ κανένας Ἕλληνας δὲν πρόδωσε ἔστω καὶ ἓνα Βρετανὸν στρατιώτην. Αὐτὸς εἶναι ἐπίσης ὁ λόγος ποὺ πολλοὶ Ἕλληνες προτίμησαν τὸ θάνατον μάλλον παρὰ νὰ ἀποφύγουν νὰ ξεπληρώσουν μὲ τὴν ἀνώτατην δυνατὴ συμβολὴν τοὺς τὴ βοήθεια ποὺ τοὺς πρόσφερε ἡ Βρετανία.

Θὰ ἔκανε σοβαρὸν λάθος ὁ Ἄγγλος ἀν τυχὸν παραδεχόταν τὴν ἀσύστατην ὑπόθεσιν ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδας ἀγωνίστηκε κατὰ τῆς γερμανικῆς ἐπιθέσεως ἐπειδὴ πίστευε στὴν τελικὴν νίκη τῆς Μ. Βρετανίας. Οἱ Ἕλληνες πολέμησαν ἐναντίον τῶν Γερμανῶν, πρῶτον καὶ κύριον γιὰ τὴν ἀποφασισμένοι νὰ μὴ δεχθοῦν τοὺς ἰταλι-

κοὺς ὄρους ποὺ θὰ τῆς ἐπέβαλλε ἡ ἐκβιαστικὴ μεσολάβησις τῆς συνενόχου τῶν Ἰταλῶν, Γερμανίας. Καὶ, ἀντίθετα, δέχτηκαν τὴ βρετανικὴν βοήθειαν, ὅσο μικρὴ κι ἂν ἦταν, γιὰ τὴν ἕξερσιν ὅτι ἡ βοήθειαν αὐτὴ ἦταν προσφορά ἑλευθέρων ἀνθρώπων πρὸς ἑλευθέρους ἀνθρώπους. Τὸ ὅτι ὑπῆρξε πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμον μιά μικρὴ μειονότητα στὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἦταν εὐνοϊκὰ διατεθειμένη γιὰ τὴν ἐπιδίωξιν συμφωνίας μὲ τὴν Γερμανίαν, αὐτὸ ὀφείλεται σὲ λάθος τῆς Βρετανίας.

Κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, ἡ Ἑλλάδα εἶχε διχαστεῖ ἐσωτερικὰ, γιὰ τὴν μιά ἐπιφυλακτικὴν μερίδα δὲν εὐνοοῦσε τὴν συμμετοχὴν τῆς χώρας στὸν πόλεμον, ὥσπου οἱ στρατιῶτες τῆς Ἑλλάδας ἐπαναστάτησαν καὶ ἔλαβαν μέρος στὸν πόλεμον στὸ πλευρὸν μας. Καὶ ἔπειτα ἐν τὴν ἐκείνῃν ὁ ρόλος τῆς μάχης τῆς Δοῖράνης, ὅπου κερδήθηκε ἡ πρώτη ἀποφασιστικὴ νίκη τῶν Συμμάχων. Χάρη στὴν πολιτικὴν ἀντίληψιν τοῦ Λόυδ Τζώρτζ, οἱ ἀξιῶσεις τῆς Ἑλλάδας, ποὺ τὴν κυβερνοῦσε τότε ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, ἀναγνωρίσθηκαν γενναίωφροναν στὶς Βερσαλλίαις. Ἀλλὰ ἡ Βρετανία ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Λόυδ Τζώρτζ, τὴν στιγμὴν ποὺ ἡ Ἑλλάδα ἀντιμετώπιζε μιά ἐπίφοβη Τουρκίαν, ποὺ τὴν δημιούργησε ὁ Κεμάλ Ἀτατούρκ, καὶ τὴν βοηθοῦσαν ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία. Συντηρητικοὶ πολιτικοὶ μας ἀπαρνήθηκαν τὴν Ἑλλάδα. Ἰδιοκτῆτες ἐφημερίδων διέφθειραν ἔσκεμμένα τὴν ἀξιοπρεπῆ βρετανικὴν κοινὴν γνώμην καὶ ἡ Ἑλλάδα ἐγκαταλείφθηκε ἀπὸ τὴν Μ. Βρετανίαν. Ἀλλὰ μὲ πόσον βρετανικὸν αἷμα καὶ πόσον βρετανικὰς θυσίας ἐκδικήθηκε ἡ Νέμεσις τὴν ἐγκατάλειψιν ἐκείνην! Καὶ δὲν ἦταν μιά πολιτικὴ μόνον ἐγκατάλειψιν, ἦταν καὶ μιά ἐμπορικὴ ἐγκατάλειψιν ἐπίσης. Οἱ δασμοὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς προτιμῆσεως εἶχαν γιὰ ἀποτέλεσμα νὰ μειωθεῖ οὐσιαστικὰ στὸ μηδὲν ἡ ἐξαγωγὴ τῆς ἑλληνικῆς σταφίδας καὶ τῶν ἑλληνικῶν καπνῶν στὴ Βρετανίαν. Τὸ σύνολον τοῦ ἐμπορίου μεταξὺ Ἑλλάδας καὶ Βρετανίας στὴν περίοδον τῶν ἐτῶν 1923-1927 ὑποχώρησε στὸ ἓνα τρίτον τοῦ συνολικοῦ

ἐμπορίου ποὺ πραγματοποιήθηκε μόνον στὸ 1922, δηλαδὴ στὸ ἔτος ποὺ ἡ Βρετανία ἐγκατάλειψε πολιτικῶς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὁ καλύτερος ἐμπορικὸς πελάτης τῆς Ἑλλάδας ἔγινε τότε ἡ Γερμανία.

Ἄς μοῦ συγχωρηθεῖ ποὺ παρεῖσα γὰρ τὰ ταπεινὰ αὐτὰ γεγονότα σὲ μιά ἱστορίαν ἡρωϊσμῶν, ἀλλὰ εἶναι σκόπιμον νὰ ἔχει ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁ βρετανὸς ἀναγνώστης, ὅτι τὰ δυνάμει τοῦ Βύρωνα, τοῦ Τσερτς, τοῦ Ἀστιγγοῦ, τοῦ Κάνιγγος, τοῦ Γλάδστοντος καὶ πολλῶν ἄλλων φιλελλήνων, ποὺ ἡ μνήμη τους τιμᾶται μὲ εὐγνωσύνην στὴν Ἑλλάδα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνταγωνίζονται αἰώνια τὰ ὑλικά συμφέροντα τῆς χώρας. Ὁ Ἀἰσώπος εἶπε κάποτε ὅτι «ὁ στόμαχος κυβερνᾷ».

Καὶ ὅμως τὸ ἀξίωμα αὐτὸ καταπέφτει ἐμπρὸς στὴν 28ῃ Ὀκτωβρίου 1940 καὶ τὴν 6ῃ Ἀπριλίου 1941. Τὰ ὑλικά συμφέροντα εἶχαν σαρωθεῖ ἀπὸ τὴν ἐνδοξὴν ἀπόφασιν μὲ τὴν ὁποία οἱ Ἕλληνες ἀντιμετώπισαν τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν. Ἡ Ἑλλάδα ἐξέλεξε ἀδίσταχτα τὴν ἐλευθερίαν.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνα κατὰ τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τῆς πορείας τοῦ πολέμου ἔγιναν ἀκόμη αἰσθητότερα καὶ δεῦτερα μὲ τὴν ἑλληνικὴν ἀντίστασιν κατὰ τῆς Γερμανίας, ποὺ συνέτεινε στὴν ἐπιβράδυνσιν τῶν γερμανικῶν σχεδίων. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ χρόνου ποὺ εἶχε καθορίσει ὁ Χίτλερ γιὰ τὴν ρωσικὴν του περιπέτειαν, οἱ μάχαι ποὺ ἔγιναν τὴν λίγην ἐκεῖνες ἐβδομάδας στὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Κρήτην, κατέστρεψαν κάθε ἐλπίδα τοῦ Χίτλερ ὅτι θὰ ἔσωζε τὴν κατάστασιν στὴν Ἑγγυῆ Ἀνατολήν, ποὺ εἶχε ἐκθέσει σὲ κίνδυνον, ἡ ἀποτυχία τοῦ συνενόχου του νὰ διαδραματίσει τὸ ρόλον τοῦ στρατηγικοῦ σχεδίου. Τὰ ἔχθρικὰ ἀεροπλάνα καὶ τὰ ἀλεξιπτωτικὰ στρατεύματα ποὺ θὰ χρησιμοποιοῦνταν ἐναντίον τῆς Κύπρου καὶ τῆς Συρίας, εἶχαν πιά ὑποστῆ βαρεῖς ἀπώλειες στὴν Κρήτην. Ἡ εὐκαιρία γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὴν ἀνταρσίαν τοῦ Ρασίντ Ἀλῆ χάθηκε γιὰ τοὺς γερμανοὺς, κι ἦταν πιά πολὺ ἀργὰ γιὰ νὰ ὀδηγηθεῖ σὲ ἐπιτυχῆς

τέρμα ή άντεπίθεση του Ρόμελ στη Λιβύη. Η άδυναμία της Ιταλίας ήρθε στο φώς, ενώ ή δύναμη της Βρετανίας άρχισε να αúξάνεται. Η Γαλλία άρχισε να δείχνει σημεία ζωής και ή Ισπανία μπορούσε να αισθάνεται άνετα που δέν πήρε μέρος στον πόλεμο.

Η σωτήρια επίδραση του έλληνικού άγώνα του 1940 είναι δυνατόν επίσης να συνδεθί και με τή μάχη της Μεσογείου. Είναι δύσκολο να πιστέψουμε, ότι τό σχετικα έλπιδοφόρο μέλλον που άρχισε να διαφαίνεται από τις 10 Νοεμβρίου του 1942 θά μπορούσε να πραγματοποιηθεί, άν τά ευζωνικά εκείνα συντάγματα δέ συνέτριβαν τήν επίθεση της μεραρχίας Τζούλια στις 10 Νοεμβρίου του 1940, με τή βοήθεια των γυναικών της Πίνδου, που τά δνόματά τους θά άναφερθούν στην Ιστορία της έλληνικής έλευθερίας μαζί με τά δνόματα των γυ-

ναϊκών του Σουλίου και της Πάργας.

Τό 490 π. Χ. χίλιοι όπλίτες της μικρής πόλεως των Πλαταιών ένώθηκαν με τους Άθηναίους πριν από τή μάχη του Μαραθώνα και βαδίσανε μαζί τους έναντιον της Ισχυρής τότε Περσίας. Οί Άθηναίοι ούδέποτε λησμόνησαν τή χειρονομία εκείνη των Πλαταιέων, και πρόσφεραν σ' όλους τους Πλαταιείς τά ίδια δικαιώματα που απολάμβαναν αυτοί ως πολίτες των Άθηνών και έδειξαν έτσι τήν ευγνωμοσύνη τους προς τή μικρή πόλη των Πλαταιών, που οί κάτοικοί της στάθηκαν στο πλευρό τους τήν ώρα του θανάσιμου κινδύνου.

Άπευθυνόμενος στους συμπατριώτες μου λέγω: «Βρετανία, σε άφορά ό μύθος». Περισσότερο από κάθε άλλο έθνος έμείς οί Βρεττανοί όφείλουμε σήμερα στην Έλλάδα τό ίδιο χρέος που όφειλαν κάποτε οί Άθηναίοι στη μικρή πόλη των Πλαταιών.

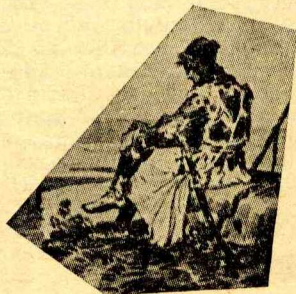
— Έκεινος που ξέρει και δέν γνωρίζει ότι ξέρει κοιμάται' ξύπνησέ τον.

— Έκεινος που δέν ξέρει και δέν γνωρίζει ότι δέν ξέρει είναι άνόητος' απέφυγέ τον.

— Έκεινος που δέν ξέρει και γνωρίζει ότι δέν ξέρει είναι άμαθής' διδάξέ τον.

— Έκεινος που ξέρει και γνωρίζει ότι ξέρει είναι φιλόσοφος' άκολούθησέ τον.

Ίνδική παροιμία

ΚΙΜΩΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ή αΐθουσα των σπαδιών

Κατεβαίνοντας πέντε σκαλιά, κάτω από τή γή, δεξιά, είναι τά γραφεία μας. Μία στενόμακρη αΐθουσα, σκοτεινή, σχεδόν άδεια, με πολλές μικρές λάμπες στο ταβάνι, περιτριγυρισμένες από ένα δικτυωτό.

Στίς γωνίες, δυό γραφεία, που σιμά τους υπάρχουν καρέκλες με διαφορετική προέλευση: ψάθινες, ξύλινες, μαύρες, καφετιές...

Σ' αυτή τήν παλιά αΐθουσα ξιφασκίας, στεγάζονται οί φοιτηταί, όταν μαζεύονται να σκεφτούν πάνω στα κοινά προβλήματά τους και να δράσουν.

Σκοπεύαμε να διαρρυθμίσουμε τήν αΐθουσα, βάζοντας δυό χαμηλά χωρίσματα. Έτσι θ' άποχτούσαμε άμέσως τρία δωμάτια. Μπρός όλάνοιχτα, θά συκοινωνούν όλα με τόν στενό άκραίο, κοινό διάδρομο.

Στό πρώτο δωμάτιο, εκεί στο βάθος, οί διοικητικές εϋθύνες. Έπτά φοιτηταί, που θάχαν τήν τύχη, τήν δυνατότητα και τήν συναίσθηση να συντονίζουν τις προσπάθειες των συναδέλφων τους, εκεί θά κατέστρωναν τά σχέδια που θά τους υπαγόρευε ή διάθεση και ή όρμη τους. Υπάρχουν πολλές άπόψεις σχετικές με τήν κεντρική ιδέα. Κι' ή επικρατέστερη είναι να ώθήσουμε τήν πανεπιστημιακή εκπαίδευση να έπεκταθί και στην ψυχή μας.

Συμφωνούμε πως οί φοιτηταί μπορούν πολλά να προσφέρουν σε έργα κοινής ώφέλειας. Η πραγματοποίησή τους θά είχε σαν άμεσο άποτέλεσμα τό σημαντικό γεγονός, να μάθουν να σκέπτονται, να συζητούν, να συμφωνούν και να διαφωνούν, ν' άποφασίζουν και να ενεργούν, κυρίως να ενεργούν, χωρίς να μαλλώνουν. Ξέρουμε ότι ή λύση πολλών προβλημάτων, που πιέζουν τήν καρδιά, ξεφεύγει από τά χέρια μας. Καλλιεργώντας όμως τό πνεύμα για τήν ομαδική αντιμετώπιση ενός ζητήματος, θά βοηθούσαμε στην καλύτερη κατανόησή του και στην πρακτική του τοποθέτηση. Και μεθαύριο, όταν θά ξεκόβαμε από τό Πανεπιστήμιο, ό κάθε φοιτητής θά γινόταν ό πόρος, όπως κάθε φανατικός, για μία καινούργια άνάπτυξη, καθένας στον κύκλο του, της ιδέας. Κι' ή κατανόηση τούτη, θ' άπλώνονταν με τά χρόνια, πλατεία, ευρύτατα, ώστε ν' άγκαλιάσει όλους τους Έλληνες.

Οί εκδηλώσεις μας θά βοηθούσαν συγχρόνως να σπάσει τό κέλυφος της άδιαφορίας κι' άλλων συνειδήσεων. Κι' όταν στο βαθύ μέλλον, θά σμίγανε αί κατευθύνσεις αυτές, ή μιá θά μπόλιαζε τήν άλλη, και νέα ποικιλία ανθρώπων θά όρθώνονταν.

Κι' άν βοηθούσαμε κάποιον γεωργό

— Οί νέοι δὲν εἶναι τόσο κακοὶ ὅσο νομίζουμε. Τὸ κακὸ εἶναι πὼς ἔχουν περισσότερους κριτικούς καὶ λιγώτερα ὑποδείγματα πρὸς μίμηση.

— Ἐνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ κἀν περισσότερα ἀπ' ὅ,τι νομίζει ὅτι μπορεῖ· ἀλλὰ κἀνει συνήθως λιγώτερα, ἀπ' ὅ,τι νομίζει ὅτι κἀνει.

καὶ τοῦ ἀφήναμε τὴν ὑποχρέωση νὰ δώση τὸ χέρι του βοήθεια στὸν διπλανό του— μιὰ καὶ ἡ δουλειά του τέλειωσε· κι' ἂν φτυεῖαμε πεντακόσια δέντρα καὶ δίνουμε τ' ὄνομά μας σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ δάσος μὲ τὶς μεγάλες ἐλπίδες· κι' ἂν φτιάχναμε μιὰ βρύση, σὲ μέρος, πού μόνο κάθιε διασημὸς μπορεῖ νὰ ἐκτιμηθῇ· κι' ἂν περικλώναμε ἕνα σχολεῖο, δειχνοτάς στοὺς μαθητὰς του τί δυνατότητες ἔχουν καὶ στοὺς δασκάλους τί εὐθύνες κρατοῦν· κι' ἂν βοηθοῦσαμε νὰ λάμψη κι' ἐξωτερικά κάποια ἀπομακρυσμένη ἐκκλησία· κι' ἂν προσφέραμε λίγη προσωπικὴ ἐργασία μὲ τὴν ἀξίνα καὶ τὸ φτιάρι, τότε θὰ πλησιάζαμε περισσότερο στὸ σκοπὸ μας, γιατί θὰ βρίσκονταν δέκα-εἴκοσι-ἑκατὸ ἄνθρωποι νὰ σκεφτοῦν ἀπλὰ κι' αὐθόρμητα καὶ νὰ μᾶς ἀγαπήσουν.

Τὸ μεσαῖο δωμάτιο, ὀρίστηκε, πὼς θ' ἀνῆκε στὶς πνευματικὲς ἐκδηλώσεις. Ἐδῶ κυρίως θὰ συγκεντρώνονταν ἡ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ. Τὴ μέρα θὰ φωτίζονταν τὸ χῶρισμα ἀπὸ τὸ τζαμλίκι μιᾶς πόρτας, πού ὀδηγεῖ στὴν πίσω αὐλὴ τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης, ὅπου οἱ κάδοι μὲ τὰ σκουπίδια τῆς κουζίνας. Στὸν τοίχο εἶναι ἕνα ράφι, πού χρησίμευε γιὰ κρεμάστρα σπαθῶν. Ὑπάρχει ἡ σκέψη νὰ διαρρυθμισθῇ κάπως, καὶ νὰ τοποθετήσουμε ἐκεῖ τὰ δείγματα τῆς πνευματικῆς μας δραστηριότητος.

Τὸ περιοδικὸ πρέπει νὰ βοηθήσῃ δυὸ δυνάμεις νὰ φανοῦν. Ἡ μιὰ, ἡ ἀπροσανατόλιστη, ἡ ἀνήσυχη, ἡ ἀπροσδιόριστη πολλὰς φορὲς, πηγάζει ἀπὸ τὶς φοιτητικὲς προσδοκίαις. Ἐκδηλώνεται στὶς νεκρὲς ἀπὸ μαθήματα ὄρες, στὶς σκόρπιες κουβέντες. Διαμορφώνει τὴν κοινὴ γνώμη. Εἶναι συνετὸ λοιπὸν νὰ καταγραφῶν οἱ κοινὲς κατευθύνσεις, οἱ ὑποδείξεις καὶ νὰ βγοῦν συνισταμένες. Τὴ δευτέρη δυνάμητὴν ἀντιπροσωπεύει ἡ ὑπεύθυνη

φοιτητικὴ ἡγεσία, πού σκοποῦς τῆς εἶναι νὰ παρουσιάσῃ τὰ σημαντικότερα πράγματασὰν ἰδέες, ἐφ' ὅσον περικλείουν πνευματικὴν ἀξία. Νὰ προγραμματίσῃ τὴν ἐκτέλεσὴ τους καὶ πολλὰς φορὲς νὰ δώσῃ τὴν ὠθηση πρὸς ὀρισμένη κατεύθυνση.

Θὰ πρέπῃ τὸ περιοδικὸ νὰ βοηθήσῃ τὴν ὑπεύθυνη ἡγεσία νάβρῃ τὴν πρώτη ὄλη, νὰ τὴν περνᾷ ἀπὸ διῦλιστήριο, καὶ νὰ τὴν παρουσιάσῃ μὲ μορφὴ ἐποικοδομητικῶν προγραμμάτων, ἱκανῶν νὰ ἐνθουσιάσουν. Κι' ὅλα αὐτὰ, δοσμένα μὲ τρόπο καθαρό, πού νὰ εὐχαριστῇ αἰσθητικὰ καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸ μυαλὸ νὰ δουλεύῃ.

Πιὸ πέρα, θὰ ὑπάρχῃ βέβαια κι' ἡ ἀνεξάρτητη καλλιτεχνικὴ δημιουργία, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἕνα ἐπιχειρηματικὸ μέσο.

Ἄν ὅλες οἱ ἄλλες ἐκδηλώσεις μας ἔμειναν στενὰ συνδεδεμένες μὲ τὴν ζωὴ μας τὴν φοιτητικὴν, τὸ περιοδικὸ θὰ πρέπῃ νὰ πάρῃ τὴ θέση του στὴν ὑπόλοιπη πνευματικὴ κίνηση τοῦ τόπου. Γιατί εἶναι ὁ φορέας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς μιᾶς ξεχωριστῆς τάξεως νέων ἀνθρώπων.

Τὸ τρίτο δωμάτιο θ' ἀνήκῃ στὴν τουριστικὴ ὀμάδα. Εἶναι στὴν πρόσοψη τοῦ κυρίου, καὶ τὸ μικρὸ καγκελόφρακτο παράθυρο, ἐπιτρέπει νὰ βλέπῃ κανεὶς μόνο τὰ πόδια. αὐτῶν πού διέρχονται.

Ὁ χῶρος αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι καλύτερα τακτοποιημένος. Θ' ἀποτελοῦσε τὴν αἴθουσα ὑποδοχῆς.

Σ' αὐτὴ τὴ γωνία κόλησαν ἀμέσως τουριστικὲς διαφημίσεις γύρω. Καθὼς μπαίνεις στὴν αἴθουσα, τὸ λίγο φῶς ἔρχεται σ' ἀντίθεση μὲ τὸ πλούσιο σὲ χρῶμα ἐλληνικὸ τοπίο. Ἡ Μύκονος, ὀλόασπρη μὲ τοὺς ἀνεμόμυλους. Κοντὰ τ' Ἅγιον Ὄρος, μ' ἕνα του μοναστηρίου τοποθετημένον στὴν κορφὴ ἀπόκρημνου βράχου. Πιὸ πέρα ἡ Ρόδος μὲ μιὰ μορφὴ νέας γυναικας.

Τί θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ γίνῃ γιὰ μιὰ ὑπογράμμιση τῶν ὀραίων καὶ τὴν βαθ-

— Νικᾷ πάντοτε ἐκεῖνος, πού ἔχει τὴν μεγαλύτερη ἐπιμονὴ καὶ τὴν μεγαλύτερη καρτερία.

Ναπολέων

— Τὴν κριτικὴ μόνο σὲ μιὰ περίπτωσι μπορεῖ νὰ τὴν ἀποφύγῃ κανεὶς: ὅταν δὲ λέει τίποτα, ὅταν δὲν κἀνει τίποτα, ὅταν δὲν εἶναι τίποτα.

μιαῖα ἀπάλειψη τῶν δυσἀρέστων στὸν τόπο μας; Πὼς θὰ μπορούσαμε νὰ βοηθήσουμε νὰ ξεδέψουν μ' εὐχαρίστηση οἱ ἔξνοι τὸ χρῆμα τους; Κι' ἂν εἶναι σπουδασταὶ καὶ δὲν ἔχουν πολλὰ, πὼς θὰ τοὺς πείθαμε νᾶρθουν ἐδῶ, ὅπου μᾶς ὀρκεῖ ν' ἀφήσουν ἕνα μέρος τῆς καρδιάς τους;

Ἔχουμε μιὰ ζωὴ καὶ τρόπους διαφορετικοὺς ἀπὸ τοὺς ἔξνοους. Τὴν ζωὴ αὐτὴ, μ' ὅλες τὶς ἀποχρώσεις τῶν ἐθίμων, ὅπως ἔχουν διαμορφωθῇ ἀπὸ τὰ παλιὰ, ὅπως ἔχουν ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὰ νεώτερα, πρέπει νὰ τοὺς δείξουμε, ἀπλὰ καὶ γρήγορα.

Ἄς τοὺς προσφέρουμε συγχρόνως ὕπνο καὶ φαγητὸ φτηνὸ καὶ καλὸ. Ἄς ξαναζωντανέψουμε γιὰ χάρη τους τὶς ἀρετές μας, ἄς τοὺς ὑποχρεώσουμε μὲ τὴ συμπεριφορὰ μας, κι' ἄς ξεχάσουμε πὼς εἴμαστε φτωχοὶ κι' ἔχουμε πολλὰς ἀνάγκες. Κι' ὅταν διασκεδάσουν χωρὶς νὰ χάσουν τὸ πνεῦμα τους, ὅταν νοιώσουν ἀδελφωμένοι, ὅτι στὸ βάθος ὅλοι οἱ νέοι συνδέονται μὲ δεσμὰ ἀκατάλυτα σ' αὐτὸ τὸν

κόσμο πού ποθοῦν νὰ τὸν νιώσουν, τότε ἡ κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησι θὰ χάσῃ τὴν μικρότητά της καὶ θὰ συμβαδίσῃ μὲ τὴν βασικὴ ἀρχὴ ὅτι ἡ ἀνταπόδοσι καταλήγει στὴν ἀγάπη.

Μιὰ ταμπέλα μὲ τὸ «Καλῶς ὀρίσατε» στὴ γλῶσσα τους ἐκεῖ στὰ σύνορα· μιὰ μικρὴ γελαστὴ ὑποδοχὴ, μιὰ καλὴ συντροφιά κι' ἕνα μικρὸ καλὸ μελετημένον σχέδιο ξεναγήσεως· μικρὰ τοπικὰ πανηγύρια, κάτω ἀπὸ ἕνα τέτοιο οὐρανὸ, στὴ θάλασσα ἢ στὰ βουνὰ μας, μόνο φίλους θὰ δημιουργοῦσαν. Καὶ ὅπως ἐδῶ, ἔτσι κι' ἐκεῖ, ἴσως περισσότερο ἐκεῖ στὴ πατρίδα τους, οἱ νέοι φοιτηταὶ εἶναι μιὰ μερίδα ὑπολογίσιμη, πού κλείνει στὰ χεῖρα της τὰ ἀποθέματα ζωῆς κι' εὐημερίας τοῦ τόπου τους.

Κι' ὅλα αὐτὰ σὲ μιὰ αἴθουσα σκοτεινὴ, ὕψη, τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου μαζεβοῦνται οἱ φοιτηταὶ.

Πέντε σκαλιὰ, κάτω στὴ γῆ, ὁ σπόρος.

ΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

ΤΟ ΥΠΟΣΤΕΓΟ

Θέ μου, ἄς μὴ σταματήσῃ
ἡ σωτήρια τούτη βροχὴ
κι' ἄς μείνουμε ἔτσι παντοτεινὰ
μαζὶ
ἀναμένοντας
κάτω ἀπὸ τοῦτο τὸ ὑπόστεγο
τὸ εὐλογημένο.

ΕΡΩΤΙΚΟ

Στὰ ἴδια μέτρα μᾶς ἔκοψε ὁ θεὸς
κι' ὁμοῦ δὲν ἦρθες
οὔτε θὰ ῥθεῖς
νὰ μετρηθοῦμε.

ΕΙΣΑΙ...

Εἶσαι τραγοῦδι, ποίημα καρδιάς,
πού ψιθυρίζει σὲ μιὰ δειλινὴ σιγμῇ,
ὅταν ἡ θλίψη τριγωνάει στὰ μουράγια.

ΕΣΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Αὐτὸ τὸ γέλιο μου πού ἐπεκτείνεται
σὰν τοὺς κύκλους μᾶς πέτρας στὴ λίμνη,
αὐτὸ τὸ γέλιο μου πού ἤχει τόσο παράξενα,
πού σὰς προσθέτει μιὰ ραγιασματιὰ
εἶναι ὁ περιβολὸς
πού χιτῶ γύρω μου.

Ντίνος Χριστιανόπουλος

*Αντιπρόσωποι της WUS απ' όλο τον κόσμο, στο Ύπουργείο Παιδείας, στο Έλσίνκι, σε μιὰ δεξίωση.

ΘΕΟΔ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ή γόνιμη
φοιτητική
ζωή

ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

..... φοβούμαι ότι δίνω την έντύπωση βουλήσιου πού για πρώτη φορά κατεβαίνει στην πρωτεύουσα και... θαυμάζει ότι δη.

Στόν οδηγό του ταξί έδωσα την διεύθυνση πού έπρεπε. Domus Academica. Έκει ήταν τό κατάλυμα όλων των αντιπροσώπων της World University Service (Π.Ι.Ε.Π.), πού έπερναν μέρος στην έτήσια γενική της συνέλευση. Ήμουν καθυστερημένος κατά δύο μέρες και δέν είχα είδοποιήσει για την άφιξή μου. Ό σωφέρ σταμάτησε μπροστά σ' ένα από τρία έπιβλητικά κτίρια και κάτι μουρμούρισε στη γλώσσα του.

— Domus Academica; ρώτησα.

— Domus Academica, μου είπε.

Είχα την έντύπωση ότι θά μέναμε στόν ξενώνα κάποιας άκαδημίας, και με δισταγμό μπήκα στό πολυτελές ξενοδοχείο. Τό δωμάτιό μου ήταν έτοιμο. Δωμάτιο λούζι, με τηλέφωνο, ραδιόφωνο, ντουζ... κλπ!! Μέχρις έδω άσφαλώς δέν υπάρχει τίποτε τό αξιοθαύμαστο. Πολύ φυσικό νά υπάρχουν πολυτελή ξενοδοχεία σε μιὰ πόλη σαν τό Έλσίνκι. Ό,τι θαύμασα ήταν τό γεγονός ότι τό συγκρότημα των κτιρίων εκείνων άνηκε στους φοιτητάς, διεχειρίζετο από τους φοιτητάς και έχρησιμοποιείτο από τους φοιτητάς. Τό χειμώνα, στό ξενοδοχείο αυτό, όπως μου είπαν, μένουν

οί φοιτητάι πληρώνοντας έλάχιστα. Τό καλοκαίρι, τό ξενοδοχείο δέχεται ξένους πελάτας και καλύπτει έτσι τά έξοδά του, άφίνοντας σημαντικό υπόλοιπο, άσφαλώς, για τά φοιτητικά ταμεία. Οί φιλανδοί φοιτητάι είναι θαυμάσιοι έπιχειρηματίες. Πειθαρχικοί κι έπίμονοι στις άποφάσεις τους.

Στό Έλσίνκι έχουν σήμερα αρκετά ιδιόκτητα κτίρια. Στό κεντρικότερο σημείο της πόλεως, τη λεωφόρο Μάνερχάιμ, διατηρούν μιὰ θαυμάσια λέσχη με τεράστιες αίθουσες, μπάρ, έστιατόρια κλπ., όπου συγκεντρώνονται τακτικώτατα χιλιάδες φοιτητάι και ξένοι, διασκεδάζουν, και... καταβάλλουν τον όβολό τους για τά φοιτητικά ταμεία, πού κι αυτά πάλι συνεχίζουν τά έργα τους. Λέσχες, ξενώνες, σχολές, έπιχειρήσεις, άλληλεγγύη και φοιτητική πρόνοια. Συνεχής δημιουργία.

Πριν από μερικά χρόνια, οί φοιτητικές ένώσεις δέν είχαν τίποτε δικό τους. Σήμερα οί φοιτητάι είναι μιὰ ύπολογίσιμη δύναμη της χώρας. Ό κόσμος τους αγαπά και ένισχύει τις προσπάθειές τους. Ή κυβέρνηση τους συμπαραστέκεται και τους ύπολογίζει.

Ρώτησα νά μάθω πώς τά κατάφεραν τόσο γρήγορα και τόσο καλά. Βρέθηκα άντιμέτωπος με τά... μυστικά τους, κι οί Φιλανδοί κύριο προτέρημα έχουν τη σιωπή. Μιλούν έλάχιστα, ίδιως για τον έαυτό τους

και τά έργα τους. Στάθηκε αδύνατο νά μάθω από έγκυρη πηγή τό μυστικό της έπιτυχίας τους.

Στό Τούρκου, τη δεύτερη μεγάλη πόλη της Φιλλανδίας, όπου ύποκλήθηκα μπρός στις τελειώτατες πανεπιστημιακές τους έγκαταστάσεις και σ' ένα τεράστιο φοιτητικό ξενώνα με θαυμάσιες αίθουσες θεάτρου και συγκεντρώσεων, με ένα περίφημο κλειστό κολυμβητήριο, με λουτρά, βιβλιοθήκες και τελειώτατο μηχανισμό λειτουργίας, μαζί με χαριτωμένες κατοικίες για παντρεμένους κι άνύπαντρους φοιτητάς, οί ξεναγοί μας άπήντησαν στό γενικό έρώτημα «πώς τά κατάφερατε» με μιὰ ιστορία. «Έδω και λίγα χρόνια, είπαν, όλοι οί φοιτητάι μας πήγαν και δούλεψαν στα χωράφια και βγάλανε πατάτες. Την άμοιβή τους σε πατάτες την μετέτρεψαν σε χρήμα πουλώντας τις πατάτες στην αγορά. Τις εισπράξεις αυτές κατέθεσαν στό φοιτητικό ταμείο. Έτσι σιγά...» Ό κακός δαίμονας, ό φθόνος, μ' έπίεσε νά ψιθυρίσω σε ένα άλλο άντιπρόσωπο, «τί ώραία άν είχαμε κι έμείς τόσες πατάτες στην Έλλάδα!!».

Άνεξάρτητα όμως από τις πατάτες και τά άλλα προϊόντα της γής, τό γεγονός είναι ότι στό Τούρκου, όπως μου είπαν, τά 70% των φοιτητών του σουηδικού Πανεπιστημίου (ύπάρχουν δύο πανεπιστήμια στό Τούρκου, ένα σουηδικό κι ένα φιλλανδικό), στεγάζονται σε ξενώνες πού άνήκουν στους ίδιους τους φοιτητάς.

Τά μυστικά τους τά έμαθα τελικά από άκριτομύθιες. Είναι θαυμάσιοι έπιχειρηματίαι οί φιλανδοί φοιτητάι. Και χάρις στό προτέρημά τους αυτό δημιούργησαν θαυμάσιες συνθήκες για τον σπουδαστή και τό Πανεπιστήμιο, με την θέληση και την πειθαρχία τους. Τους βοήθησαν βέβαια όλοι. Βιομήχανοι, έμποροι, επαγγελματίαι. Τους άφισαν μεγάλα κληροδοτήματα μετανάσται του έξωτερικού. Υποθήκεψαν την πρώτη περιουσία τους κι έφτιαξαν νέα. Πληρώνουν σήμερα χρέη, αλλά συγχρόνως εισπράττουν από πολλές πηγές. Καλύπτουν τώρα τις φοιτητικές άνάγκες από τά δικά τους έξοδα.

Ένα απόγευμα βρεθήκαμε στό Ότανιέμι, την πολυτεχνική τους Σχολή. Βρίσκεται δέκα περίπου χιλιόμετρα έξω από τό Έλσίνκι, μέσα σ' ένα μαγευτικό περιβάλλον από πανύψηλα δέντρα και άφθονα νερά. Ή σχολή άποτελείται από μεμονωμένα μικρά και μεγάλα κτίρια, τά όποια περιλαμβάνουν συνολικά 614 αίθουσες ή δωμάτια για την σχολή και τους φοιτητάς της πού μένουν εκεί. Από τά δωμάτια των 682 φοιτητών, τά 294 είναι δίκλινα, και τά υπόλοιπα μοναχικά, έφοδιασμένα με όλα τά σύγχρονα χρειώδη. Ή σχολή αυτή κτίσθηκε μέσα σε δύο χρόνια με χρήματα πού συγκέντρωσαν οί ίδιοι οί φοιτητάι της. Την έκταση παρεχώρησε δωρεάν ή κυβέρνηση. «Τό κλειστό γυμναστήριό μας, μου είπαν, είναι τό μεγαλύτερο σε μήκος, σ' όλο τό Βορρά».

Έμαθα ότι ή Έθνική Ένωσις των Φιλλανδών Φοιτητών είναι ό κυριώτερος μέτοχος μιās καπινοβιομηχανίας της όποίας τά προϊόντα έχουν μεγάλη κυκλοφορία. Την άλήθεια της φήμης αυτής δέν κατάφερα νά εξακριβώσω, γιατί άλλοι έπιβεβαίωσαν τη φήμη κι άλλοι παρουσίαζαν άγνοια. Ήταν κι αυτό ένα από τά μυστικά τους.

Αυτά για τις φοιτητικές έπιτευξεις στην Φιλλανδία, γιατί περισσότερα δέν μου έπιτρέπει ό χώρος του περιοδικού. Έκείνο πού μου έκανε έντύπωση και θέλω νά τονίσω είναι ή συνοχή τους, ή πειθαρχία και ή έπιπροή την όποία εξασκούν στη ζωή της χώρας τους. Σ' όλα τά εκπαιδευτικά ιδρύματα, ή συμβολή τους στην διοίκηση και λειτουργία τους είναι έκδηλη. Οί οργανώσεις και τά ιδρύματά τους διατηρούν άμέτρητο, καλώς άμοιβόμενο ύπαλληλικό προσωπικό. ως επί τό πλείστον από φοιτητάς. Οί δουλειές τους γίνονται με τάξη, και πάντοτε με την έπίβλεψη των ύπευθύνων φοιτητών.

Όμολογώ ότι τους ζήλεψα. Ζήλεψα την ζωή τους, πούναι γεμάτη ένδιαφέροντα, τον τρόπο πού σκέπτονται και ένεργούν. Και δέν τόλμησα νά κάνω σύγκριση. Με την έλληνική φοιτητική ζωή. Πού στην ούσία δέν υπάρχει.

ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ, ὁ ἑλληνισμὸς
καὶ οἱ
ἀγῶνες του

B'

Όταν στις 5 Ὀκτωβρίου 1912 τὰ τέσσερα Σύμμαχα Βαλκανικά Κράτη, ἡ Σερβία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Βουλγαρία καὶ τὸ Μαυροβούνιο ἐκήρυξαν τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Τουρκίας, οἱ Ἄλβανοὶ ἀκολουθώντας τὴν παλιὰ τους παράδοση πολέμησαν φανατικά στις γραμμὲς τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ γιὰ τὴ διατήρηση τῆς τουρκικῆς κυριότητας καὶ τὴ συγκράτηση τῆς Τουρκικῆς Αυτοκρατορίας πού ἐπὶ πεντακόντα χρόνια κατεδυνάστευε τοὺς Χριστιανικοὺς λαοὺς. Στις 21 Φεβρουαρίου 1913 ἀπελευθερώνονται τὰ Γιάννενα ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ στρατὸ πού προελαύνοντας γοργὰ πρὸς βορρᾶν καταλαμβάνει στις 3 Μαρτίου τὸ Ἀργυρόκαστρο καὶ στις 6 τὸ Τεπελένι. Ἡ Κορυτσᾶ εἶχε καταληφθῆ πρωτῆτερα ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ στρατὸ (στις 6 Δεκεμβρίου 1912). Ἦταν ἀπερίγραπτος ὁ ἐνθουσιασμός τῶν κατοίκων τῆς Βορείου Ἡπείρου, πού ὑποδέχονταν τὸν ἀπελευθερωτὴ στρατὸ ψάλλοντας τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ πανηγυρίζοντας ἕξαλλοὶ ἀπὸ τὴ χαρὰ τους τὸ γεγονός πού τόσες μαρτυρικές γενεές εἶχαν ὀνειροπολήσει. Σὲ τέτοιες στιγμὲς φανερώνεται ἀνυπόκριτα ἡ Ἐθνικὴ συνείδηση ἑνὸς λαοῦ καὶ ὅλα στὴ Βόρειο Ἡπειρο, ἔμψυχα καὶ ἀψυχα, βροντοφωνοῦσαν τότε τὴν προαιώνια Ἑλληνικότητά της. Μία ὅμως περιοχή της δὲν περιμένε κἄν νὰ ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ στρατό. Ἡ ἠρωϊκὴ Χιμάρρα εἶχε καταλύσει στις 5 Δεκεμβρίου 1912 τὴν τουρκικὴ κυριαρχία, πολλοὺς μῆνες πρὶν φτάσει ἐκεῖ ὁ Ἑλληνικὸς στρατός. Οἱ Χιμαριῶτες κάτω ἀπὸ τὴ διοίκηση τοῦ ἀρχηγοῦ τους Σπ. Σπυρομήλιου, ἀφοῦ διώξαν τοὺς Τούρκους, ἀπέκρουσαν ὕστερα ἐπανειλημμένους ἄγριες ἐπιθέσεις τῶν Τουρκαλβανῶν, πού συνειθισμένοι στὴν ἀρπαγὴ καὶ τὴ λεηλασία τῶν Ἑλληνικῶν χωριῶν, μετὰ τὴν ἀποτυχία τῶν ἐπιθέσεών τους κατὰ τῆς Χιμάρρας ἔκαψαν 64 ἑλληνικά χωριά.

Οἱ ἀπελευθερωμένους βορειοηπειρωτικὲς περιοχὲς ζύπνησαν πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὴ μέθη τοῦ ἑορτασμοῦ. Καταχθόνιοι ἔχθροὶ τῆς Ἡπείρου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, δούλευαν συστηματικά γιὰ νὰ ρίξουν τὴ Βόρειο Ἡπειρο σὲ καινούργια σκλαβιά, χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη. Ἡ ἀδιάκοπη πίεση τῆς

**ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ**

Ἱταλο-αὐστριακῆς διπλωματίας καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἀγγλων καὶ τῶν Γάλλων νὰ μὴν ἐμπλακοῦν σ' ἕναν πόλεμο, πού ὠστόσο δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀποφύγουν ἕνα χρόνο ἀργότερα, ὠδήγησε στὴν ἀπόφαση τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τῆς 29 Ἰουλίου 1913, πού ἐπεδίκαζε τὴν Κορυτσᾶ στὴν Ἄλβανία καὶ γιὰ τὸ Νομὸ Ἀργυροκάστρου προέβλεπε τὴν ἐπὶ τόπου ἀποστολὴ μιᾶς διεθνούς «Ἐπιτροπῆς Ἐρεύνης» γιὰ νὰ διαπιστώσῃ τὴν ἐθνικότητα τοῦ πληθυσμοῦ βάσει τῆς μητρικῆς γλώσσας. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καθιέρωνε, ὑποχωρώντας στις εἰσηγήσεις τῆς Ἱταλο-αὐστριακῆς διπλωματίας, ἕνα ἐντελῶς ἀπαράδεκτο κριτήριον γιὰ τὴν ἐξακρίβωση τῆς ἐθνικότητος. Γιατὶ ὅπως εἶναι πειὰ γενικά παραδεδεγμένο οὔτε ἡ φυλὴ, οὔτε ἡ γλῶσσα εἶναι στοιχεῖα ἀποκλειστικά καὶ ἱκανὰ γιὰ τὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ Ἔθνους, τοῦ ὁποῦ ἡ ἔννοια δὲν καθορίζεται ἀντικειμενικά ἐπὶ τῆ βάσει ἐξωτερικῶν γνωρισμάτων, ἀλλὰ κυρίως ἐπὶ τῆ βάσει ἐσωτερικῶν στοιχείων καὶ τέτοια εἶναι ὁ κοινὸς σκοπὸς καὶ ἡ κοινὴ ἱστορία. Ὅσο μεγαλύτερο εἶναι τὸ αἶσθημα τοῦ κοινοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὅσο ἰσχυρότερες οἱ κοινὲς παραδόσεις, τόσο καὶ ἡ ἔννοια τοῦ Ἔθνους ἐκδηλώνεται ζωηρότερη.

οἱ Ἕλληνες πλειονότης

Όταν ἡ Βόρειος Ἡπειρος ἀπελευθερώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ στρατὸ τὸ 1912-1913 οἱ Ἕλληνες ἀποτελοῦσαν τὴν πλειονότητα τοῦ πληθυσμοῦ της. Ἡ τουρκικὴ στατιστικὴ πού εἶχε καταρτισθῆ τὸ 1909 γιὰ τίς βουλευτικὲς ἐκλογὰς καὶ πού δὲ μπορεῖ βέβαια νὰ κατηγορηθῆ ὅτι μεροληπτοῦσε ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἔδινε γιὰ ὀλόκληρη τὴ Βόρειο Ἡπειρο τοὺς ἐξῆς ἀριθμούς: Ἕλληνες 128.050, Τουρκαλβανοὶ 95.561. Ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς μητρικῆς γλώσσας καὶ μόνο ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς διακρίνονταν σὲ Ἑλληνογλώσσους, πού μιλοῦσαν μόνο Ἑλληνικά καὶ σὲ Ἀλβανογλώσσους, πού μιλοῦσαν στὰ σπίτια τους ὡς μητρικὴ γλῶσσα τὴν Ἀλβανικὴ, χρησιμοποιοῦσαν ὅμως ὡς «Ἐθνικὴ γλῶσσα», ὡς γλῶσσα πού τὴ χρησιμοποιοῦσαν στὴν παιδεία, τὴν ἀλληλογραφία καὶ τὸ ἐμπόριο, τὴν Ἑλληνικὴ. Αὐτὴ ὅμως ἦταν ἡ μόνη διαφορὰ ἀνάμεσα σὲ Ἑλληνογλώσσους καὶ Ἀλβανογλώσσους Ὀρθοδόξους τῆς Βορείου Ἡπείρου. Γιατὶ κατὰ τὰ ἄλλα ἦταν ὅλοι τους ἐξ Ἰσοῦ ἀκραϊφνεῖς Ἕλληνες μὲ κοινὸ πολιτισμὸ, κοινὸς πόθος, κοινὴ ἱστορία καὶ κοινὸ ἔθνικὸ αἶσθημα. Οἱ Ἀλβανοὶ πού δὲν μπορούσαν νὰ ἀρνηθοῦν τὸ ἀναμφισβήτητο αὐτὸ γεγονός ἀποκαλοῦσαν τοὺς Ἀλβανογλώσσους Ἕλληνας τῆς Βορείου Ἡπείρου Ἀλβανοὺς γραϊκομένους, δηλ. Ἀλβανοὺς Ἑλληνομανεῖς, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβάνονται ἴσως, ὅτι μ' αὐτὴ τὴν ὀνομασία παραδέχονταν ἀκριβῶς ὅτι οἱ Ἀλβανογλώσσοι Ὀρθόδοξοὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου θεωροῦσαν τὸν ἑαυτὸ τους Ἕλληνας, καὶ ὅτι ἐφ' ὅσον ἕνας ὀλόκληρος πληθυσμὸς θεωρεῖ τὸν ἑαυτοῦ Ἑλληνικό, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἔχει Ἑλληνικὴ συνείδηση καὶ ἀνήκει συνεπῶς στὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος. Αὐτὸ τὸ ἀντελήφθη ἄλλωστε ἀμέσως καὶ ἡ περίφημη «Ἐπιτροπὴ Ἐρεύνης» ὅταν διέσχισε τὴ Βόρειο Ἡπειρο ἀπὸ τὴν Κορυτσᾶ ὡς τοὺς Ἅγιους Σαράντα. Παντοῦ τοὺς ὑποδέχονταν ὁ πληθυσμὸς μὲ ζητωκραυγὲς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ μὲ λάβαρα πού ἔφεραν τὴν ἐπιγραφὴ «Ἐνωσις ἢ Θάνατος!» Στὸ τέλος δυστυχῶς παρὰ τὴν ἀντίληψη πού ἐσημάτισαν τὰ περισσότερα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ἐπιμονὴ τῶν Ἱταλῶν καὶ Αὐστριακῶν πού εἶχαν καὶ τὴ συνδρομὴ τῆς συμμάχου τους Γερμανίας (μολονότι ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς τελευταίας ἀνεγνώριζε σὲ ἔγγραφο πού ἀπέστειλε στὸν καγγελάριό του τὴν ἐλληνικότητα τῆς Βορείου Ἡπείρου) καὶ ὁ φόβος τῶν Ἀγγλων, Γάλλων καὶ Ρώσων μήπως δημιουργηθῆ καμιὰ σοβαρότερη ρήξις μεταξὺ τῶν δύο τότε Εὐρωπαϊκῶν συνδυασμῶν, ἔφεραν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ὑπογραφῆ ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τὸ Πρωτόκολλον τῆς Φλωρεντίας τῆς 17 Δεκεμβρίου 1913 μὲ τὸ ὁποῖο τὰ Ἑλληνοαλβανικά σύνορα χαράχθη-

καν κατά τέτοιον τρόπο ώστε να περιφρονηθῆ τελείως ὄχι μόνον ἡ ἔθνικὴ συνείδηση τῆς πλειονότητος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ περίφημο κριτήριον τῆς μητρικῆς γλώσσας ποῦ ἡ «Ἐπιτροπὴ Ἑρεῦνης» εἶχε διαταχθῆ νὰ ἐξακριβώσῃ. Γιατὶ μὲ τὸ βδελυρὸ αὐτὸ πρωτόκολλο ἐπιδικάζονται στὴν Ἑλλάδα ἀκόμη καὶ οἱ περιοχὲς ἐκείναι τοῦ Δελβίνου καὶ τοῦ Ἀργυροκάστρου ποῦ κατοικοῦνται ἀπὸ συμπαγῆ μάζα Ἑλληνογλώσσου πληθυσμοῦ, ποῦ ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ ὑπολοίπου πληθυσμοῦ τῆς Ἡπείρου ποῦ ἀπέμεινε στὴν Ἑλλάδα.

αὐτονομία

Οἱ Βορειοηπειρωτῆς ὅμως δὲν ὑπέκυψαν στὴν ἄδικη αὐτὴ ἀπόφαση τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τῶν τελευταίων ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀρχισε κατὰ τὸ Φεβρουάριον τοῦ 1914 νὰ ἐκκενῶν τὴν πατρίδα τους, οἱ Βορειοηπειρωτῆς ἐκήρυξαν στὸ Ἀργυροκάστρο τὴν αὐτονομία, σχηματίσαν προσωρινὴ Κυβέρνηση μὲ Πρόεδρον τὸν ἀείμνηστο Γ. Χρηστάκη Ζωγράφου, γιὰ τοῦ μεγάλου Ἐθνικοῦ Ἐυεργέτη καὶ ἀρχισαν ἔνοπλον ἀγῶνα κατὰ τῶν Ἀλβανῶν, διατρανώνοντας ἔτσι κατὰ τὸν πεῖδ ἀναμφισβήτητο τρόπο τὴν ἀπόφασί τους νὰ συνεχίσουν τὶς προαιώνιες ἔθνικες τους παραδόσεις καὶ τὴν ἀκλόνητη ἀπόφασί τους νὰ ζήσουν ἢ νὰ πεθάνουν ὡς Ἕλληνας. Ὁ ἀγὼν αὐτὸς ποῦ πέρασε στὴν ἱστορία μὲ τὸ ὄνομα «Βορειοηπειρωτικὸς Ἀγὼν» ὑπῆρξε σκληρὸς καὶ αἱματηρὸς καὶ παρὰ τὴν ἀνισότητά του ἔληξε μὲ τὴ νίκη τῶν ἑλληνικῶν ὄπλων καὶ ἡ Βόρειος Ἡπειρος γλύτωσε τότε ἀπὸ τὸν Ἀλβανικὸ ζυγὸ. Κατὰ τὴ διάρκειαν τῶν συγκρούσεων μὲ πρωτοβουλία τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ὑπογράφηκε στὴν Κέρκυρα μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου ποῦ βρισκόνταν στὴν Ἀλβανία καὶ ἀντιπροσώπων τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῶν Βορειοηπειρωτῶν τὸ πρωτόκολλο τῆς 17 Μαΐου 1914 ποῦ ἀνεγνώριζε τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Βορείου Ἡπείρου, στὴν ὁποία ἐξασφάλιζε εἰδικὴ διοικητικὴ ὀργάνωση καὶ τὴ διδασκαλία καὶ χρησιμοποίησι τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας. Λίγους μῆνες ἀργότερα (Ὀκτώβριος 1914) ἡ Ἑλλάς ἀνεκαταλάμβανε μὲ τὴ συγκατάθεση τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τὴ Βόρειο Ἡπειρο. Οἱ Βορειοηπειρωτῆς ποῦ μοναδικὸς τους πόθος ἦταν πάντοτε ἡ ἔνωσή τους μὲ τὴν Ἑλλάδα δέχθηκαν μὲ ἀγαλλίαση τὴν ἐπιστροφή τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, στὸν ὁποῖον ἡ Προσωρινὴ Κυβέρνηση παρέδωσε τὴ χώρα καὶ ἀπεχώρησε.

Ὅλα δεῖχναν πὼς οἱ δοκιμασίες τῆς Βορείου Ἡπείρου εἶχαν τελειώσει, μὰ ἡ τραγικὴ μοῖρα τῆς μαρτυρικῆς αὐτῆς χώρας ποῦ, ὅπως γράφει γιὰ τὴν Ἡπειρο γενικὰ ὁ ἱστορικὸς Σ. Λάμπρος «ὄλλοι ἐγαλήνισαν τὸ πολυσάλετον ἔδαφος τῆς ἀλκυονίδες ἡμέραι καὶ κάθε σβόλος τῆς γῆς τῆς συνεδέθη μὲ ἓνα ἡρωϊσμὸν ἢ μίαν θυσίαν», τῆς ἐπεφύλασσε καινούριες συμφορές. Ἡ Ἱταλία, ποῦ εἶχε προσχωρήσει στὸ στρατόπεδον τῆς Ἀντάντ καὶ εἶχε καταλάβει τὸν Αὐλῶνα, ἐκμεταλλευσμένη τὴν ἀδυναμία στὴν ὁποῖαν εἶχε ὀδηγήσει τὴν Ἑλλάδα ὁ ἐσωτερικὸς διχασμὸς, μὲ τὴν πρόφαση τῆς στρατηγικῆς ἐξασφαλίσεως τῆς κατέλαβε τὸ καλοκαίρι τοῦ 1916 τὶς περιοχὲς τῆς Χιμάρας, τοῦ Δελβίνου, τοῦ Ἀργυροκάστρου καὶ τῆς Πρεμετῆς. Ποῖοι ἦταν οἱ πραγματικοὶ σκοποὶ τῶν Ἱταλῶν φανερὸς ἀμέσως. Κατέλασαν ἀμέσως τὶς Ἑλληνικὲς Ἀρχὲς καὶ ἐγκαθίδρυσαν Ἀλβανικὲς, ἐδίωξαν βανουσότατα τὸ σεβάσιμον Μητροπολίτη Ἀργυροκάστρου Βασίλειον, ἀπὸ τοὺς πρωτοεργάτες τῆς Βορειοηπειρωτικῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῶν Ἀλβανῶν καὶ ἀρχισαν ἀπηνῆ διωγμὸν ἐναντίον τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου. Σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τοὺς Ἱταλοὺς, εἶχε καταλάβει καὶ ὁ Γαλλικὸς στρατὸς τῆς Μακεδονίας τὴν Κορυτσᾶ καὶ εἶχε καταλύσει τὶς Ἑλληνικὲς Ἀρχὲς. Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ποῦ εἶχε ἐγκαταστήσει τότε προσωρινὴ Κυβέρνηση στὴ Θεσσαλονίκη καὶ εἶχε ταχθῆ ἀνεπιφύλακτα μὲ τὸ μέρος τῆς Ἀντάντ ἔσπευσε νὰ ἀποστείλῃ τότε δικὲς του ἀρχές, μὰ οἱ τότε Γάλλοι στρατιωτικοὶ δει-

χνοντας μίαν ἀνεξήγητη στάση ἀπέναντι ἐνὸς συμμάχου τῶν τὶς ἐδίωξαν, κήρυξαν τὴν περιφέρειαν τῆς Κορυτσᾶς αὐτόνομη ἐπαρχία καὶ ἀνέθεσαν τὴ διοίκησίν της σὲ Ἀλβανούς. Χαρακτηριστικὸ ἀπὸ τὴν περίοδον αὐτὴ τῆς Γαλλικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς τῆς Κορυτσᾶς εἶναι τὸ ἀκόλουθον γεγονός, ποῦ φανέρωσε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ τὸν ἑλληνικὸν τῆς χαρακτῆρα. Οἱ Γαλλικὲς στρατιωτικὲς ἀρχὲς εὐνόησαν τότε μὲ κάθε τρόπο τὸ ἀνοιγμα καὶ τὴ λειτουργία Ἀλβανικῶν σχολείων, παρεμβάλλοντας ἐμπόδια στὴ λειτουργία τῶν Ἑλληνικῶν. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως καὶ παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους, ποῦ ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπάρχουν στὴν Κορυτσᾶ καὶ ἀρκετὲς χιλιάδες Μουσουλμάνων, ἐν τούτοις χιλιάδες παιδιὰ γέμισαν τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἐνῶ οἱ Ἀλβανοὶ παρὰ τὴν ἐντατικὴν τους προπαγάνδαν δὲν κατάρθωσαν νὰ συγκεντρώσουν παρὰ ἐλάχιστους μαθητὰς στὰ σχολεῖα τους.

μικρασιατικὴ καταστροφή

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος στὸν πρῶτον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν νικητῶν ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν στὸν τότε ἐξαιρετικὸν ἡγέτη τῆς Ἐλευθερίου Βενιζέλου νὰ διεκδικήσῃ μὲ ἐπιτυχίαν τὴν Βόρειο Ἡπειρον στὴ Συνδιάσκεψιν τῆς Εἰρήνης. Ὅλες οἱ Σύμμαχες Δυνάμεις εἶχαν ἀναγνωρίσει ὡς δίκαιον τὸ αἴτημα τῆς Ἑλλάδος, ἡ μόνη ποῦ ἀντιδρούσε μὲ ἐπιμονὴ ἦταν ἡ Ἱταλία. Μὲ τὴ συμφωνία ὅμως ποῦ ὑπογράφηκε στὸ Παρίσι στὶς 29 Ἰουλίου 1919 μεταξὺ Βενιζέλου καὶ Τιττόνι, ἡ Ἱταλία ἀνελάμβανε νὰ ὑποστηρίξῃ στὴ Συνδιάσκεψιν τὴν ἀξίωση τῆς Ἑλλάδος νὰ προσαρτήσῃ τὴ Βόρειο Ἡπειρον καὶ ἡ Ἑλλάς ἀνελάμβανε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴ χορήγησιν στὴν Ἱταλίαν «ἐντολῆς» γιὰ τὸν Αὐλῶνα. Στὶς 15 Ἰανουαρίου 1920 κατὰ τὴν ἐπίσημην συνεδρίασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῶν Συμμάχων στὸ Παρίσι ὁ Βενιζέλος γνωστοποιεῖ Ἑλληνοἰταλικὴν Συμφωνίαν καὶ τὸ Συμβούλιον καταχωρεῖ τὴ δῆλωσιν αὐτή. Τὴν ἐπομένην, ἡ γραμματεία τῆς Συνδιασκέψεως ἐκοινοποιεῖ στὴ Νοτιοσλαυτὰ τὶς ἀποφάσεις τῆς Συνδιασκέψεως γιὰ τὸ Ἱταλοαλβανικὸν ζήτημα καὶ μεταξὺ ἄλλων ἀνέφερε ὅτι ἡ Βόρειος Ἡπειρος παρεωρεῖτο στὴν Ἑλλάδα. Ἐτσι τὸ Βορειοηπειρωτικὸν ζήτημα εἶχε βρῆ πειὰ τὴ δίκαιην λύσιν του καὶ οἱ Βορειοηπειρωτῆς περίμεναν μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν κατάληψιν τῆς πατρίδας τους ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν στρατό. Δυστυχῶς γιὰ τρίτην φορὰ τὰ γεγονότα διέψευσαν τὶς ἐλπίδας τους.

Λόγῳ τῆς ἐμπλοκῆς τῆς Ἑλλάδος στὸ μικρασιατικὸν πόλεμον δὲν κατωρθώθηκε ἡ ἄμεση ἐκτέλεσις τῶν ἀνωτέρων ἀποφάσεων καὶ ἡ κατάληψιν τῆς Βορείου Ἡπείρου ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν στρατό, ἀργότερα δὲ ἡ πτώσιν τοῦ Βενιζέλου μετὰ τὶς ἐκλογὰς τοῦ Νοεμβρίου 1920, δημιούργησε στὰ Συμμαχικὰ Κράτη μιὰ τόσο δυσμενῆ ἀτμόσφαιρα γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ὥστε ἡ Πρεσβευτικὴ Συνδιάσκεψιν τοῦ Νοέμβριου τοῦ 1921 ἀρνήθηκε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὶς προηγούμενες συμμαχικὲς ἀποφάσεις γιὰ τὴν Βόρειο Ἡπειρον καὶ ἀπέφασιν τὴ διατήρησιν τῶν συνόρων τῆς Ἀλβανίας, ὅπως εἶχαν ὀρισθῆ τὸ 1913 καὶ ποῦ ἄφηναν τὴ Βόρειο Ἡπειρον στὴν Ἀλβανίαν. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ Πρωτόκολλο τῆς Κερκύρας τῆς 17ης Μαΐου 1914 ποῦ ἀνεγνώριζε τὴν Ἑλληνικότητα τῶν Νομῶν Ἀργυροκάστρου καὶ Κορυτσᾶς καὶ ἐξασφάλιζε στοὺς Βορειοηπειρωτῆς μιὰ εἰδικὴ διοικητικὴ ὀργάνωσιν καὶ τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν Ἑλληνικὴν ἔθνη γλῶσσαν, καὶ αὐτὸ ἀκόμη θεωρήθηκε ἄκυρον, γιὰτὶ οἱ Μεγάλοι ἔκριναν τότε ὅτι τὸν Σύμφωνον περὶ Μειοτητῶν, ποῦ εἶχε ἀποδεχθῆ ἡ Ἀλβανία, ἐξασφάλιζε ἱκανοποιητικὰ τοὺς Ἑλληνας τῆς Βορείου Ἡπείρου!!

(Στὸ ἐπόμενο τὸ τέλος)

ΠΩΣ ΕΙΔΑΝ

μερικούς
εύρωπαίους
κάποιοι
νέοι
άμερικανοί

Βασική ομοιότητα υπάρχει στις καταστάσεις, που αναφέρονται στο άρθρο και στις δικές μας. Τα συμπεράσματα δεν θα μπορούσαν να προκύψουν κι' εδω;

«Οι Γάλλοι», λέγει ο Woody, «ζούν για το παρόν ενώ εμείς οι Άμερικανοί ζούμε για το μέλλον. Νά σέ τί βλέπω την κυριώτερη διαφορά». Ο τύπος είναι σαφής, έχει την βαναυσότητα μιας διακρίσεως και από μια άποψη την όψη ενός αποφθέγματος.

Η κρίση έγινε απ' το νέο άγορι που έχει δυο μέτρα περίπου ύψος, με ξανθιά σαν τα στάχια μαλλιά, με βαθειά καστανά μάτια κάτω από πυκνά φρύδια, μάτια που το βλέμμα τους έρχεται σε μεγάλη αντίθεση με το παρουσιαστικό του νέου, τύπου υπαρκτιστή. Τί έννοει ο Woody λέγοντας αυτά; Η κρίσις του δεν ισοποθετείται σε πολιτικό επίπεδο, όπου το πᾶν καλομελετημένο δεν θα μπορούσε να αμφισβητηθῆ. Όχι, εκείνο που θέλει να γίνη κατανοητό είναι ότι ο Άμερικανός προσπαθεῖ χωρίς διακοπή να βελτιώσῃ την κατάστασή του, το άτομικό του επίπεδο, ενώ ο Γάλλος φροντίζει ν' απομυζήσει απ' την ζωή το maximum της καλοζωίας, διατηρώντας την θέση που μιὰ φορά για πάντα του παραχωρήθηκε απ' την μοίρα ή απ' τις γνωριμίες του. Ο Woody είναι φοιτητής στο Πανεπιστήμιο του Harvard της Μασαχουσέτης, και μέλος της ομάδος των νέων Άμερικανών, που διαμένουν εδω και 3 εβδομάδες στην Mulhouse.

Η εφημερίς «Άλσατία» ήρθε σ' επαφή μ' αυτήν την ομάδα άμέσως μετά την άφιξή της και επικοινωνήσε ξανά μαζί της

στο τέλος της διαμονής τους, όταν πιά οι έντυπώσεις και οι εμπειρίες τους είχαν λάβει υπόσταση και οριστική μορφή.

λίγες σκέψεις

Άφροντισιά! Είναι ένα από τα χαρακτηριστικά του Εύρωπαίου, ιδιαίτερα του Γάλλου. Η Joan, ή καστανή Joan, από το Pittsburgh, μᾶς καταλογίζει αυτό το γνώρισμα του χαρακτήρα, το οποίο αυτή δεν τολμά νά ονομάσῃ προσόν και άκομη λιγώτερο άρετή; Όταν λέει σε μᾶς «Δέν είσθε τόσοσν πειθαρχημένοι όσο εμείς οι Άμερικανοί. Το αυτοκίνητό σας τρέχει πιό γρήγορα απ' ότι το επιτρέπουν οι ύληρησιακές διατάξεις. Θέλετε πάντοτε νά καταστρατηγήτε τους νόμους».

Ο Allain, που σπουδάξει στο Harvard ήλεχτρικῆς επιστήμης βεβαιώνει: «Εδω στην Εύρώπη άρχίζω νά καταλαβαίνω την Άμερική. Μέσα σ' όλες τις διαφορές που συναντώ βρίσκω μιὰ εξέγηση του τρόπου ζωῆς της πατρίδας μου που είναι πιό νέα».

διακοπή χωρίς παραγωγική εργασία

Και νά, πάλι, ο σοβαρός Woody: «Ο Γάλλος φοιτητής δεν έχει ευκαιρία νά χρησιμοποιήσῃ την νεανική του ενέργεια έξω απ' τις σπουδές του, σε παραγωγικές εργασίες, σε μιὰ θετική δραστηριότητα. Εμείς κατά την διάρκεια των διακοπών εργαζόμεθα.

Ψάχνουμε για «sob» και στο τέλος την βρίσκουμε. Η δουλειά αυτή μᾶς επιτρέπη νά κερδίζουμε χρήματα. Έσεις άπλώς περνάτε τις διακοπές. Αυτό είναι άπώλεια χρόνου. Ο Γάλλος φοιτητής θά δοκίμαζε άλλωστε κάποια συστολή στην άναζήτηση μιᾶς περιοδικῆς και επικερδούς εργασίας. Όμως με τὸ νά ζῆ κανείς τρεις δλόκληρους μήνες περιφρονῶντας σοβαρά πράγματα, μένοντας στην άδράνεια, άποκτᾶ τὸ ελάττωμα νά μὴν έχει την αίσθηση του πρακτικῆς πνεύματος. Ο νέος Γάλλος είναι φανατικός θεωρητικός, φλογερὸς συζητητής, ὁ ὁποῖος ὁμως άπορρίπτει την πρακτική».

«Έχετε τόσο σύνθετη πολιτική, σ' εμᾶς είναι πολὺ πιό άπλά τὰ πράγματα» άναστενάζει ἡ Joan.

Είναι εύκολο νά διακρίνη κανείς ότι απ' αυτή την συμπαιθητική συγκέντρωση που ένώνει τοῦτο τὸ καλοκαιρινὸ βράδυ σε μιὰ βίλλα του Rebberg τὸς δέκα νέους Άμερικανούς με μερικούς Γάλλους συνομηλικούς των δεν λείπει ἡ ειλικρίνεια. Κριτικίζουν ὅπου θεωροῦν σκόπιμο και συζητοῦν, όταν ο Γάλλος αντίτάσει τὰ πεχειρήματα της άμύνης του, την εξέγηση του τρόπου της ζωῆς του.

Θά ήταν λάθος νά σκεφθῆ κανείς ότι δεν υπάχει θέση για άλλα πράγματα στο μυαλό τους εκτός από την κριτική. Άσφαλως ὄχι. Πολλά πράγμα τὸς προξένησαν έκπληξη και πολλά ὁμως τὸς άπογοήτευσαν.

Η Nataly με μαύρα μαλλιά από το Kansas είναι σπουδάστρια των ζωντανών γλωσσών. Μᾶς λέει:

«Επισκεφθήκαμε εργοστάσια και κάναμε έκδρομές. Πήγαμε στο Riquewihl. Ήπιαμε περίφημο κρασί και τί, θαυμάσια κουζίνα στην Άλσατία και τί γλυκά που κάνουν! Και αυτό που αγαπῶ περισσότερο είναι τὸ ψωμί σας!!!

Mulhouse μιὰ δυναμική πόλις

Η Françoise, ἡ υπεύθυνος της ομάδος, είναι φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια της Νέας Υόρκης. Την κατέκτησε ὁ δυναμισμός της Mulhouse. «Είναι ἡ τρίτη φορά που επισκέπτομαι την Γαλλία. Δέν είδα σε κανένα άλλο μέρος παρόμοιο οικοδομικὸ ὄργανό. Και μ' άρέσει περισσότερο νά βλέπω τὸ μοντέρνο κτισμο που δεν καταστρέφει ὁμως την ιδιομορφία του στυλ της πολιτείας».

Η Betsy από την Ν. Υερσέη γοιτεύθηκε από την οικογενειακή ζωή ὅπως αυτή υπάρχει στην Γαλλία. «Είναι τόσο διαφορετική απ' αυτό που βλέπουμε στην άλλη πλευρά του Ωκιανού. Ο μπαμπᾶς ζει στην Λέσχη. Η μαμά βγαίνει με άλλες κυρίες. Έυεις τὰ παιδιά μένουμε με τὸς φίλους μας της ίδιας ηλικίας. Στην Γαλλία γνωρίσαμε μιὰ οικογενειακή ζωή, ὅπου οἱ γονεῖς ζοῦν μαζί με τὰ παιδιά, ὅπου μικροὶ και μεγάλοι κάθονται στο τραπέζι, ὅπου οἱ οικογενειακῆς υποθέσεις συζητοῦνται μπροστὰ σ' ὄλους. Η Γαλλίδα άφωσιώνεται περισσότερο στον άνδρά της, άσχολείται περισσότερο με τὰ παιδιά της παρά ἡ Άμερικανίδα. Αυτό είναι που έκπλησσει και γοιτεύει».

Ο Lany από τὸ Νιούτον της Μασαχουσέτης διαπιστώνει με άπορία ότι κάθε οικογένεια έχει τὸν ιδιαίτερο τύπο της ακόμα κι' όταν άνήκει στο ίδιο κοινωνικὸ περιβάλλον. Η ἔλλειψη της ατομικότητας αυτής που έκπλησσει τὸν Εύρωπαῖο που ταξιδεύει στις Η. Π. Α. άποτελεῖ για τὸς Άμερικανούς που έρχονται στην Εύρώπη ένα άλλο θέμα άπορίας. Σ' αυτόν τὸν τομέα άκριβῶς είναι πιό αίσθητη ἡ διαφορά ανάμεσα στους Άμερικανούς φίλους μας και σ' εμᾶς που εἰμεθα ατομισται και φροντίζουμε για την προσωπικότητά μας.

δύο κόσμοι άναζητοῦνται

Τι μπορεί νά μάθη κανείς σε μιὰ ὥρα συζητήσεως μεταξύ των κατοίκων των δύο κόσμων! Θά μπορούσαμε νά περάσουμε εκεί δλόκληρη την νύκτα άκούγοντας έντυπώσεις, εμπειρίες, συγκρίσεις. Από την άλλη πλευρά του Ωκεανού, σε μιὰ πόλη άμερικανική, νέοι Γάλλοι θά είναι ίσως συγκεντρωμένοι την ίδια ὥρα και θά ανταλλάσουν με ειλικρίνεια τις έντυπώσεις τους με τὸς Άμερικανούς. Θά έκφραζουν την άπορία τους, τὸν θαυμασμό τους. Κι' ἡ ανταλλαγή των άπόψεων, ὁ πλουτισμός σε πρακτικῆς γνώσεις τις ὁποῖες κερδίζει ὁ νέος Γάλλος στις Η.Π.Α. και ὁ νέος Άμερικανός στην Εύρώπη, τὸ προνόμιο που τὸς δόθηκε νά μπορούν νά ζοῦν σε μιὰ οικογένεια διαφορετική από την δική τους, ὅλα αυτά οδηγοῦν σε μιὰ καλλίτερη άμοιβαία κατανόηση, άναανεώνουν τις φιλοσοφίες και δυναμώνουν την γέφυρα που ρίχτηκε πάνω απ' τὸν Ωκεανό.

ή μέρα

Α'

Σάν τούς πρωτόγονους λαούς, έτσι υποθέτουμε, κι' οί "Ελληνες τής αρχαιότητας, τή μέρα—μέ τή σημερινή σημασία του εικοσιτετράωρου—τή χωρίζαν σέ μέρα και νύχτα. Σιγά σιγά όμως, τὸ πλῆθος και ἡ ποικιλία τῶν ὑπεύθυνων ἀστικῶν ἀσχολιῶν, γέννησαν τὴν ἀνάγκη περισσοτέρων ὑποδιαίρεσεων τῆς μέρας.

Ἄπ' τὸν Ὅμηρο ἀκόμα, ἔχουμε τρεῖς κύριες ὑποδιαίρεσεις τῆς μέρας, σὲ στίχο τῆς Ἰλιάδας: Π 111 και Ὀδύσειας, η 228

Ἔσσεται ἡ ἡὼς ἡ δειλὴ ἡ μέσον ἡμαρ.

Τὴ δειλὴ τὴ λέγαν και «ποτὶ ἐσπέραν» ἢ «βουλυτὸς» δηλαδή ὥρα ποὺ ξεζεύαν τὰ βῶδια. Μὲ τὴν ἔκφραση «ἀμφιλύκη» προσδιόριζαν αὐτὸ ποὺ λέμε σήμερα σούρουπο. Γενικά ἡ εικοσιτετράωρη μέρα εἶχε ἕξι ὑποδιαίρεσεις. Τρεῖς γιὰ τὴ μέρα και τρεῖς γιὰ τὴ νύχτα. (Πρωί, μεσημβρία, δειλὴ και ἐσπέρα, μέση νύξ, ἔως). Οἱ προσδιορισμοὶ «ἄρθρος» και «περὶ πλῆθουσαν ἀγοράν» ἀσαφεῖς, προσδιόριζαν τὴν ἀνατολὴ τοῦ Ἥλιου και τὸ χρόνο ποὺ ὁ λαὸς γέμιζε τὴν ἀγορά, δηλαδή μεταξύ δέκα τὸ πρωὶ και μεσημέρι. Τὸ ἴδιο ἀσαφεῖς και οἱ ὑποδιαίρεσεις «περὶ λύχνων ἀφάς» και «περὶ πρῶτον ὕπνον». Στὰ στρατόπεδα χωρίζαν τὴν νύχτα σὲ τρεῖς ὑποδιαίρεσεις (διανυκτερεύσεις, φυλακὰς) βάρδιες ὅπως λέμε σήμερα.

Πρέπει νὰ ποῦμε, πὼς ἡ μέρα πρὸ τῆς ἐποχῆς τῶν διαδόχων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀρχίζε ἀπ' τὴ δύση τοῦ Ἥλιου. Κατὰ τὴν ἐποχὴ ὅμως τῶν διαδόχων, ἀρχισε νὰ μετριέται ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ. Κατόπιν, χωρίζαν τὴ φυσικὴ μέρα και νύχτα σὲ δώδεκα ὄρες. Ὁ χωρισμὸς αὐτὸς εἶναι ἀνατολίτικης προέλευσης. Ἔτσι λοιπόν, τὸ μεσημέρι ἔπεφτε στὴν ἔναρξ τῆς ἑβδομῆς ὥρας τῆς μέρας, τὰ δὲ μεσάνυχτα πέφταν στὴν ἑβδόμη ὥρα τῆς νύχτας.

Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ὅτι οἱ "Ελληνες πῆραν ἀπ' τοὺς Βαβυλωνίους τὸν «πόλον» και τὸν «Γνώμονα», δηλαδή ἡλιακὰ ρολόγια ποὺ δείχναν τὴν ὥρα ἀπ' τὸ μάκρος τῆς σκιᾶς ἐνὸς ραβδιοῦ.

Ἔτσι γίνεται φανερὸ ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ὥρας ἐξαρτιῶταν ἀπὸ τὴν διάρκεια τῆς μέρας και τῆς νύχτας και δὲν ἦταν σταθερή. Μόνο οἱ ἀστρονόμοι ὑπολόγιζαν ἴσες ὄρες, ὅπως σήμερα κάνουμε ὅλοι μας.

Κατὰ τὸ 350 π. Χ., δηλαδή στὴν ἐποχὴ τοῦ Δημοσθένη, ἦταν σὲ χρῆση ὑδραυλικὰ ρολόγια, οἱ περίφημες «κλεψύδρες». Ὁ χρόνος σ' αὐτὰ μετριῶταν ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ νεροῦ ποὺ συλλέγονταν, ρέχοντας σταθερὰ ἀπὸ μιά δεξαμενὴ. Φανερὸ εἶναι, ὅτι ἡ ὑπεροχὴ τους ἐπάνω στὰ ἡλιακὰ ρολόγια ἦταν μεγάλη, μιά και μπορούσαν νὰ λειτουργήσουν και τὴ νύχτα και μὲ σταθεροὺς ὄρους λειτουργίας.

Γ. ΑΝΘΟΧΩΡΙΤΗΣ

Ν
Ο
Ε
Μ
Β
Ρ
Ι
1955
Σ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Τὸν προηγούμενο μῆνα ἔγινε μιά προσπάθεια ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου Πνευματικῆς Συνεργασίας κ. Μ. Βαϊάνο νὰ συνενωθοῦν οἱ διάφορες ομάδες νέων ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν Τέχνη. Σκοπός, θὰ ἦταν ἡ ἔκδοση ἑνὸς περιοδικοῦ, ὅπου θὰ προβάλονταν τὰ προβλήματα κι' οἱ ἀντιδράσεις τῆς γενιᾶς καθὼς και νέοι ἄνθρωποι, ποὺ μὲ τὴν γνώμη ἢ τὰ ἔργα τους θὰ συνέβαλαν γόνιμα στὴν πνευματικὴ πορεία τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰδέα στάθηκε μιά ἀφορμὴ νὰ πλησιάσουν κι' οἱ φοιτητὰ τοὺς «πνευματικοὺς ἀνθρώπους», νέους και παλαιούς, ἀλλὰ δὲν συνάντησαν σχεδὸν κανένα, γιατί θεώρησαν σκόπιμο οἱ κύριοι αὐτοὶ νὰ ἀπογραμμίσουν μὲ τὴν ἀπουσία τὴν προσωπικότητά τους.

Γενικώτερα ή θλιβερή διαπίστωση εξακολουθεί να ισχύη. «Η μία πλευρά της είναι, ότι οι «πνευματικοί άνθρωποι» της Θεσσαλονίκης πάσχουν από εξώφθαλμο στραβισμό και νομίζουν ότι συγκαταλέγονται στους μεγάλους μύστας της τέχνης· γι' αυτό ασχολούνται με την ανατομία της ψυχής τους, την κενότητα της όποιας προσπαθούν να προσφέρουν με καρκεύματα. Η άλλη πλευρά είναι, ότι ποτέ δεν βρήκαν απήχηση στον κόσμο, γιατί έχουν παύσει ν' ασχολούνται με τα μεγάλα προβλήματα που τον τυρρανοῦν. Έχοντας ξεφύγει από την ελληνική πραγματικότητα πλανιούνται σε ξένους τόπους, με αποτέλεσμα κι' από εκεί να εκδιωχθούν σαν παρειακτοί κι' έδω να θεωρούνται ξένοι.

Στη Θεσσαλονίκη υπάρχει κοινό νά δεχθῆ την καθαρή πνευματική δημιουργία, στις πιά πολλές της μορφές. Δεν υπάρχουν όμως ντόπιοι νά της την προσφέρουν. Γι' αυτό συνεχώς καταφεύγουμε στην Αθήνα, και προσκαλούμε μονόφθαλμους.

Α ν ο : Οι φοιτηταί χειροκροτούν τον κ. Πρωθυπουργό κατά την έξοδό του από τὸ Πανεπιστήμιο.— Μία ομάδα Φοιτητῶν και Φοιτητριῶν, που πήρε μέρος στις παρελάσεις. Κ ά τ ο : Ἐνῶ ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ἀναπέμπει δέηση ὑπὲρ τῶν πεσόντων φοιτητῶν, κατά τὸ μνημόσυνο τῆς 27 Ὀκτωβρίου, στὸ Πανεπιστημιακὸ Πάρκο.— Στὴν ἀναθηματικὴ στήλη βρέθηκε στέφανο με τὴν ἐπιγραφὴ ΕΟΚΑ - ΔΙΓΕΝΗΣ, τὸ ὁποῖο κατατέθηκε ἀπὸ ἀγνώστους.

ΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Τὸ Πανεπιστήμιο γιόρτασε μ' ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα φέτος τις ἐπετείους τῆς 26 και 28 Ὀκτωβρίου.

Τὴν πρώτη μέρα συμμετέσχε με πολυπληθῆ τμήματα φοιτητῶν στις παρελάσεις και καταθέσεις στεφάνων. Τ' ἀπόγευμα τῆς 26ης Ὀκτωβρίου, παρουσία τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τῆς Κυβερνήσεως και τοῦ κ.

Υπουργοῦ τῆς Παιδείας, ἐκφωνήθηκε ὁ πανηγυρικός τῆς ἡμέρας λόγος ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Μιχαηλίδη - Νοάρ, μέσα σ' ἕνα θριαμβευτικὸ περιβάλλον.

Στις 27 Ὀκτωβρίου και ὥρα 11, ἡ Ἐπιμορφωτικὴ Φοιτητικὴ Ἐνωσις Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τίμησε μ' ἐπιμνημόσυνο δέηση τοὺς πεσόντας ὑπὲρ πατρίδος φοιτητάς, διοργανώνοντας μνημόσυνο στὴν ἀναθηματικὴ στήλη τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Πάρκου.

Παρουσία τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, ὁ ὁποῖος και ἀνέπεμψε τὴν δέηση, τοῦ Ὑπουργοῦ Βορείου Ἑλλάδος κ. Μπαμπάκου, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Γ' Σ. Σ. Ἀντιστρατήγου κ. Βασιλοπούλου, τοῦ Πρωτάνεως και ὄλης τῆς Συγκλήτου, τῶν μαθητῶν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς και πολλῶν φοιτητῶν, σπουδαστῶν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, τῆς Σχολῆς Μαιῶν και ἀντιπροσώπων τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαίδευσως, οἱ φοιτηταί ἐτίμησαν τοὺς συναδέλφους τους πὺ ἐπεσαν γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος. Ἀκολούθησε κατάθεση στεφάνων ἀπὸ μέρος τῶν ἀρχῶν, τοῦ Πανεπιστημίου και τῶν Φοιτητῶν.

ΠΑΣΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς ΕΦΕΠΘ, τὸ ΚΤΕΑΛ Θεσσαλονίκης χορήγησε 500 πάσα γιὰ τις ἀνάγκες τῶν φοιτητῶν.

Τὰ πάσα αὐτὰ χορηγοῦνται κατὰ σειρά στούς προσκομίζοντας βεβαίωση ἀπορίας και διαμένοντας στις συνοικίες φοιτητάς και τοὺς κατοικοῦντας μακριά ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο και οἱ ὁποῖοι ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ Λεωφορεῖα.

Ἀπὸ τὰ 500 πάσα θὰ χορηγηθῆ ἕνας ἀριθμὸς γιὰ τοὺς τελειοφοίτους Φοιτητάς τῆς Ἱατρικῆς, λόγω τῆς φύσεως τῶν μαθημάτων τους.

Οἱ Φοιτηταί εὐχαριστοῦν θερμὰ τὸ ΚΤΕΑΛ Θεσσαλονίκης γιὰ τὴν κατανόηση και τὴν θετικὴ βοήθεια πὺ βρίσκουν ἀπ' αὐτό. Τονίζεται δέ, ὅτι καμία τάξη ἐπαγγελματιῶν, ὅπως τῶν αὐτοκινητιστῶν, δὲν εἶδεις τόσο μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν φοιτητικῶν συμφερόντων.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΕΠΘ

Ἡ ΕΦΕΠΘ κυκλοφόρησε πολυγραφημένο φυλλάδιο, σχετικὸ με τὴν δράση της τὸν προηγούμενο χρόνο.

Τὸ φυλλάδιο αὐτὸ ἀπευθύνεται κυρίως στοὺς νέους φοιτητάς, πὺ πρέπει νά κατατοπιστοῦν στὴ φοιτητικὴ ζωὴ, ὅπως τὴν διαμορφώνουν οἱ ἐκδηλώσεις μας σ' ὅλα τὰ πεδία.

Ἡ ΕΦΕΠΘ ἀπὸ τὸν προηγούμενο χρόνο ἔβαλε σὲ ἐφαρμογὴ ἕνα μεγάλο πρόγραμμα ἐξυπηρετήσεως τῶν φοιτητικῶν συμφερόντων, ἀπὸ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ὁποῖου θὰ ἐξαρθῆ ἡ δημιουργία ἰδίας φοιτητικῆς οντότητας ἰκανῆς ν' ἀνταπεξέλλῃ στὰ ποικίλα προβλήματα, πὺ συνεχῶς δημιουργοῦνται κατὰ τὴν φοίτηση μας στὸ Πανεπιστήμιο.

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ

Τὸ Πανεπιστημιακὸ Γυμναστήριο ἄρχισε τὸ ἐφετεινὸ του πρόγραμμα μ' ἐντατικὴ κίνηση φοιτητῶν. Μέχρι σήμερὰ δῆλωσαν συμμετοχὴ στις ποικίλλες ἐκδηλώσεις του 2000 περίπου συνάδελφοι.

Τὸ Γυμναστήριο κατὰ τὴν περίοδο 1955 - 1956 θὰ λειτουργῆ μ' ὅλα του τὰ τμήματα, ὅπως και περίου: Γυμναστική, Ἀθλοπαιδιές (Μπάσκετ - Βόλλευ - Ποδόσφαιρο), Ὄρειβασιὰ, Χιονοδρομίες, Κωπηλασία, Ἀθλητισμὸς στίβου.

Ἐτσι θὰ δοθῆ ἡ εὐκαιρία στοὺς φοιτητάς νά ἐξφύγουν λίγο πρὸς ἄλλες δραστηριότητες, ἰκανῆς νά τοὺς ἐξασφαλίσουν τὸ ὄγιες σῶμα, παράλληλα με τὸν ὄγιη νοῦ.

Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ 4ου ΤΕΥΧΟΥΣ ΜΑΣ

Ὁ τύπος τῆς πώλεως και τῶν Ἀθηνῶν ὑποδέχθηκε με τὰ πιά κολακευτικὰ λόγια τὴν ἐμφάνιση τοῦ 4ου τεύχους τοῦ περιοδικοῦ μας.

Γενικῶς, σημειώνεται, ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα κυκλοφορεῖ τόσο ἄριστο ἔντυπο ἀπὸ φοιτητάς, τὸ ὁποῖο τείνει νά ἐπισιαιση ὅλες τις ἐκδόσεις τῆς Βορείου

Ἑλλάδος και νά καταστῆ ἐφάμιλλο τῶν καλλιτέρων περιοδικῶν τῆς πρωτεύουσῆς. Στὸ ἐπόμενο τεῦχος μας θὰ δημοσιεύσουμε μειοεῖς ἀπὸ τις κρίσεις τῶν ἐφημερίδων και περιοδικῶν γιὰ τὰ «Φοιτητικά Γράμματα».

ΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Εἶχε ἐξαγγελθεῖ πανηγυρικὰ πρὶν δύο-τρία χρόνια ἡ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας γιὰ τὴν ἀνάληψη τῆς ἐκδόσεως τῶν Πανεπιστημιακῶν διδακτικῶν βιβλίων ἀπὸ Κρατικὸ Ὀργανισμὸ. Τὸ γεγονός αὐτὸ χαιρετίστηκε τότε μ' ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ τοὺς φοιτητάς, γιὰ τὸ ἔκανε προσιτὸ στὰ φοιτητικά βαλάντια τὸ πανάκριβο πανεπιστημιακὸ βιβλίο, πὺ εἶναι τόσο ἀπαραίτητο γιὰ τὴν κατάρτισή τους. Κι ἐπὶ πλέον ὁρισμένοι καθηγηταί θὰ ἐξείδουν τὸ σύγγραμμά τους, πὺ ἔλλειψή του δυσχεραίνει ἀφάνταστα τὴ μελέτη και ἀποτελεῖ τὴ βασικὴ αἰτία τῆς πλημμελοῦς ἐπιστημονικῆς κατάρτισεως τῶν φοιτητῶν.

Δυστυχῶς ἡ ἀπόφαση αὐτὴ δὲν πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερὰ. Δὲ θέλουμε βέβαια νά πιστέψουμε τις διαδόσεις, πὺ λένε ὅτι αἰτία τῆς μὴ συστάσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀντίδραση ὁρισμένων κύκλων, πὺ θίγονται ἄμεσα τὰ οικονομικά τους συμφέροντα. Μᾶλλον σπουδαιότερες ἀσχολίες ἐμπόδιαν τὸ Ὑπουργεῖο νά πραγματοποιήσει τὴν ἀπόφασή του.

Ἐλπίζουμε ὅμως ὅτι φέτος θὰ θελήσει τὸ Ὑπουργεῖο νά μὴ καθυστερήσει ἄλλο τὴν πραγματοποίηση τῆς ἀποφάσεως του και ὅτι πὺ γρήγορα θὰ μελετοῦμε ὅλα ἀπὸ τὰ νέα διδακτικά μας βιβλία, πὺ θὰ εἶναι φτηνά και προσιτὰ στὸν καθένα.

Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ

Ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ συναδέλφου κ. Ι. Μάντακα ἄρχισαν οἱ πρόβες τῆς φοιτητικῆς Χορωδίας, πὺ οἱ ἐμφανίσεις της κατὰ τὸ προηγούμενο ἔτος σημείωσαν τὴν ἐπιτυχία.

Ἡ πρώτη ἐπίσημη ἐμφάνισή της, κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδο, θὰ γίνῃ στις γιορτές τῶν Χριστουγέννων.

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς νέους συναδέλφους νομίζουν ὅτι ἔχουν τὰ φωνητικά προσόντα μποροῦν νάρθουν σ' ἐπαφή με τὸν κ. Ι. Μάντακα.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Ἡ ΕΦΕΠΘ ἄρχισε τὴν ὁργάνωση μιᾶς σειρᾶς ἐκδηλώσεως, πὺ ὅλες μαζί θ' ἀποτελέσουν τις φοιτητικὲς γιορτές, γιὰ τὴν ἀνοιξη. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει θέατρο, συναυλία χορωδίας και ἐγχορδῶν, ἀθλητικὸς ἀγῶνας κτλ.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ κατετίσθη ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ ἀπὸ φοιτητάς, γιὰ τὴν μεγαλοπρεπέστερη ἐμφάνιση τῶν φοιτητικῶν πνευματικῶν δραστηριοτήτων.

Λεπτομέρειες θ' ἀνακοιναθοῦν σύντομα, ὥστε νά συμμετάσχουν ὅσοι ἀπὸ τοὺς συναδέλφους ἐπιθυμοῦν και ἔχουν τὰ προσόντα.

Το Παγκόσμιο Ίδρυμα Έξυπηρετήσεως Πανεπιστημίων (ΠΙΕΠ) έχει σκοπό να βοηθήσει τους φοιτητές να αντιμετωπίσουν τις διάφορες ανάγκες τους κατά την διάρκεια των σπουδών τους. Στο ΠΙΕΠ μετέχουν σήμερα 36 χώρες, που συμβάλλουν με κάθε μέσο στην ευημερία των Πανεπιστημιακών κοινοτήτων και δίδουν ένα θαυμάσιο παράδειγμα διεθνούς συνεργασίας και αλληλεγγύης.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Το ΠΙΕΠ Θεσσαλονίκης θα χορηγήσει και έφετος τρόφιμα, ικανά να εξασφαλίσουν το πρωινό ρόφημα σε 400 φοιτητές όλο το έτος, χρηματικά βοηθήματα, βιβλία. Πολυγραφέι επίσης πανεπιστημιακά συγγράμματα. Σχετικές πληροφορίες για όλες τις παροχές θα ανακοινωθούν εντός ολίγου, καθώς και οι κατηγορίες των φοιτητών που θα τύχουν της σχετικής ενισχύσεως.

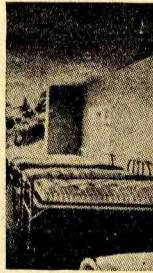
ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Το έρχόμενο καλοκαίρι το ΠΙΕΠ σε συνεργασία με την Σκανδιναβική Φοιτητική Έταιρία Ταξιδιών, θα καθιερώσει ειδικά άεροπορικά και σιδηροδρομικά δρομολόγια, για φοιτητές, καθηγητές και μαθητές από την Ελλάδα προς όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, με εξαιρετικά χαμηλές τιμές, που θα φθάσουν μέχρι τα 50% της τιμής του κανονικού εισιτηρίου.

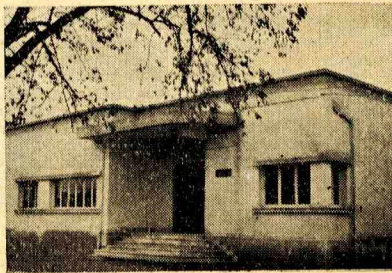
ΙΜΑΤΙΣΜΟΣ

Το ΠΙΕΠ θα δεχθεί φέτος απόφοιτο αριθμό μελών, και το καταστατικό του θα κυκλοφορήσει εύρυστα.— Στην Αθήνα έγινε η πρώτη συνεδρίαση του Εθνικού ΠΙΕΠ, με συμμετοχή καθηγητών των δύο Πανεπιστημίων, του κ. Θ. Κοντοπούλου, Γεν. Γραμματέως της Έθνικής Έπιτροπής κ. Α. Αναστασιάδου και αντιπροσώπου του Διεθνούς ΠΙΕΠ.

ΚΟΙΤΩΝΕΣ

Η Θεσσαλονίκη απέκτησε πρόσφατα δικό της κτίριο του Παγκοσμίου Ίδρυματος Έξυπηρετήσεως Πανεπιστημίων — πλησίον του συνοικισμού Χαριλάου, όπου προσφέρει κοιτώνας για φοιτητές, βιβλιοθήκη και αίθουσα ψυχαγωγικών εκδηλώσεων. Συντόμως θα αρχίσει και η ανέγερση του δευτέρου δρόφου, ο οποίος θα περιλάβει αίθουσα θεάτρου και γραφεία.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΣ ΠΙΕΠ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 1955-56

Το ΠΙΕΠ θα επιδιώξει φέτος να καλύψει τις εξής ανάγκες :

	Προϋπολ. δαπάνη
1. Στέγη για 30 φοιτητές	45.000
2. Βελτίωση φοιτητικών λεσχών και ξενώνων	
α) Νέο φοιτητικό κέντρο ΠΙΕΠ: Έπιπλώσεις	50.000
β) Οίκος φοιτητού: Βελτίωση εγκαταστάσεων	15.000
γ) Πανεπιστημιακή Δέσχη >	40.000
3. Χορήγηση φαρμάκων	5.000
4. Τρόφιμα, φάρμακα σε άπορους φυματικούς φοιτητές	3.000
5. Πλουτισμός φοιτητικών και λειτουργία δανειακών βιβλιοθηκών	25.000
6. Βραχυπρόθεσμα δάνεια σε οικονομικά αδύνατους φοιτητές	10.000
7. Οικονομική ενίσχυση φοιτητών	18.000
8. Ένισχυση σεισμοπαθών και πλημυροπαθών φοιτητών	8.000
9. Ένισχυση πνευματικών εκδηλώσεων	10.000
10. Συνέδρια - Διοικητικά έξοδα	30.000
	Σύνολον 259.000

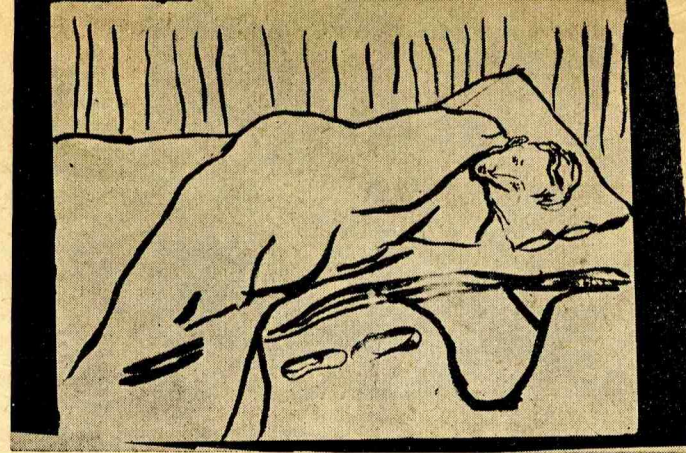
«Κανείς δεν είναι τόσο φτωχός, ώστε να μην έχει τίποτα να δώσει και κανείς δεν είναι τόσο πλούσιος, ώστε να μη χρειάζεται κάτι να πάρει».

ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ο ρόλος των Τούρκων Φοιτητών στις δολοκρατικές εκδηλώσεις της Κωνσταντινουπόλεως, έδειξε την διαφορά που υπάρχει μεταξύ αυτών και των Ελλήνων.

Οι Έλληνες σπουδαστές ουδέποτε σφράγηκαν έναντιον της Τουρκίας, αλλά είχαν πάν γνάμονα της συμπεριφοράς τους τον δίκαιο αγώνα για την ελευθερία της Κύπρου, κι' όχι εκείνους που αντιδρούσαν από φθονερή διάθεση.

Υστερα από τα γεγονότα της 6ης Σεπτεμβρίου, ο σπουδαστικός κόσμος πρέπει να αντιμετωπίσει και τους Τούρκους, σ' όποιονδήποτε πεδίο κριτής σκόπιμο. Οι Τούρκοι Φοιτητές με τις πράξεις τους απέδειξαν ότι δεν έχουν τα προσόντα να συγκαταλέγονται μεταξύ των πολιτισμένων. Έχουν ρυπάνει με ανεπαρκή τρόπο την τιμή της πατρίδας τους, ή οποία εμφανίζεται μειωμένη στη συνείδηση των ελευθέρων λαών κι' ανάξια να συμβάλει στην εδραίωση των δικαιωμάτων του ανθρώπινου γένους.

Σούλας Πιπέρη : Σχέδιο

Μια πετυχημένη εκδήλωση από μέρους των Φοιτητών θα ενίσχυε τους δεσμούς μ' εκείνους που έχουν ταχθεί να φυλάγουν όλα τα αγαθά μας.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι Φοιτητές πρέπει να έτοιμαστούν να διαδηλώσουν ακόμη μιιά φορά την συμπαράστασή τους στον αγωνιζόμενο, όπεροχο Κυπριακό Λαό.

Τέτοιες ενέργειες, απ' όλα τα μέρη της Ελλάδος, δειχθούν τα αίσθηματά μου έλληνομοι και δδηγούν τους Κυβερνήτας στις άποφάσεις τους.

Οι Φοιτητές πρέπει να γίνουν οι πρωτοπόροι σ' όλη την Έλληνική Νεότητα, που θα τερθεί έμπρός, για να βροντοφωνήσει την άποψη της σ' άγωνιστή, όσο καιρό και με όποιονδήποτε θυσία χρειαστή, για ναρθούν οι άδελφοί της Κύπρου κοντά μας, άποτινάζοντας τον άγγλικό ζυγό.

ΠΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

Άνάμεσά μας, υπάρχουν Φοιτητές, που δεν τους άπασχόλησαν οι άναζητήσεις μας και τα προβλήματά μας. Βρίσκονται στο περιθώριο της ιδιαίτερης φοιτητικής ζωής, είτε γιατί πάραργα άσχολήθηκαν με το Πανεπιστήμιο, είτε γιατί «οί πεποιθήσεις» τους δεν τους έπιτρέπουν να βλέπουν τους Έλληνες Φοιτητές σ' άσολογούνται με τις κοινές άνάγκες, να πασχίζουν για την άντιμετώπισή τους.

Αυτά τα διαλυτικά στοιχεία πρέπει να τα παραμερίσουμε, άφού τα γνωρίσουμε πρώτα. Οι πρώτοι είναι άξιοι περιφρονήσεως. Οι δεύτεροι είναι οι επικίνδυνοι. Όχι μόνο να τους μάθουμε, αλλά και να χύουμε όπ' όψη μας τις ενέργειές τους.

Βρισκόμαστε στις προφυλακές έδω έπάνω, και κάθε ρήγμα, θα έχει αντίκτυπο σ' όλόκληρο τον άλλο κόσμο.

ΔΩΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Οι γιορτές πλησιάζουν. Οι Φοιτητές πρέπει άπό τώρα να συγκροτήσουν τις Έπιτροπές τους για την συλλογή χρημάτων και άλλων δώρων. Οι στρατιώτες στα σύνορά μας, τις μέρες εκείνες έχουν περισσότερη άνάγκη άπό άγάπη.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΙΕΠ

Το Παγκόσμιο Ίδρυμα Έξυπηρετήσεως Πανεπιστημίων είχε την έπιτυχή έμπνευση να προκηρύξει έναν μεγάλο διαγωνισμό με θέμα την βελτίωση των συνθηκών εκπαιδευσεως και συμβιώσεως των σπουδαστών γενικά. Η άντιμετώπιση του προβλήματος τούτου, θα γίνει άπό την υποθετική θέση του διαγωνιζόμενου, ότι έχει την έξουσία να πάρη όσα μέτρα και όποιονδήποτε μορφή, κρίνει σκόπιμο.

Έτσι δημιουργείται η ευκαιρία να ύποδειχθούν έι των κάτω προβλήματα και τρόποι λύσεώς τους. Το θέμα έκτός άπό τα πλούσια βραβεία, έχει και γενικότερη σημασία. Κάθε φοιτητής θα μπορούσε να εκφάσει τις σκέψεις του, τις άπόψεις του.

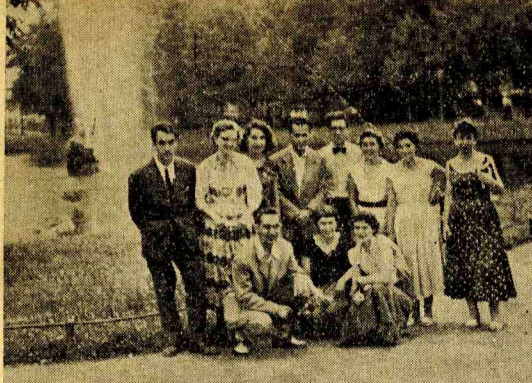
Το Παγκόσμιο Ίδρυμα Έξυπηρετήσεως Πανεπιστημίων θα λάβη όπ' όψη του όλα τα χρήσιμα στοιχεία άπό τις εργασίες των διαγωνιζόμενων, για να δώσει μιιά παραστατική εικόνα τί πραγματικά συμβαίνει στην Ελλάδα στον σημαντικό αυτό τομέα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΙΕΠ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Το Παγκόσμιο Ίδρυμα Έξυπηρετήσεως Πανεπιστημίων άνακοινώνει ότι θα χορηγήσει κι' έφετος περιορισμένες χρηματικές ενισχύσεις σε άπορους και σεισμοπαθείς φοιτητές του Πανεπιστημίου μας.

Οι ένδιαφερόμενοι φοιτητές μπορούν άπό σήμερα να ύποβάλλουν αίτήσεις στο Φοιτητικό Κέντρο του Ίδρυματος, Σινιόσογλου 14, Δευτέρα - Τετάρτη - Πάρασκευη άπό όρα 9 μ'εχρι 12 ή στην ταχυδρομική θυρίδα 103.

Σχετικό ύπόδειγμα αίτησεως, βρίσκεται στη πηνακίδα άνακοινώσεως του ΠΙΕΠ (πλησίον του κυλικείου).

Ἀπὸ τὴν καλοκαιρινὴ ἐκδρομὴ μελῶν τοῦ Συλλόγου Διεθνῶν Σχέσεων στὸ Ντόσεντορφ, ὅπου φιλοξενήθηκαν φοιτηταὶ τῆς Θεσσαλονίκης σὲ γερμανικὲς οἰκογένειες.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. ε. Γ. ε. ω. Ὑποδείξεις λαμπρές, ἀλλὰ ὅπως ὑπογραμμίζετε κι' ἐσεῖς προσωπικὰ ἀνεφάρμοστες. Προχωρεῖτε πολὺ, τόσο πολὺ πάντως σὲ μερικὰ ζητήματα, πὺ ἐὰν δημοσιεύαμε τὸ γράμμα σας, ὅπως θέλετε, θὰ μᾶς κληνοῦσαν δικαιολογημένα. Νε ρ ε ἰ δ α τ ο ὕ Χ α ρ ο τ ο ὕ: Γιατὶ ἐπανερχεσθε δεσποινίς; Γράψετε τρεῖς σελίδες γιὰ νὰ μᾶς πείσετε ὅτι πολλὲς φορές τὸ συναίσθημα ἀντικαθιστᾷ τὴν πραγματικότητα, καὶ μάλιστα ὅταν προέρχεται ἀπὸ εὐαίσθητη καρδιά», ὅπως προφανῶς θὰ εἶναι ἡ δική σας. Περιμένετε λοιπὸν τὸ «Βασιλόπουλο» κι ὅταν φθάσετε στὰ ἐξήντα τὰ ξανασυζητήστε. Ἄθα. Μεί: Τ ρ ε ἰ ς φ ἰ λ ο ἰ: Ἐνα τεράστιο διήγημα, ὅπου οἱ «τρεῖς φίλοι» μετατρέπονται σὲ 8 πυκνογραμμένες σελίδες, χωρὶς μάλιστα ὁ ἕνας νὰ φανερωθῆται πουθενά! Σαναγοράψτε τὸ διήγημα, γιατί ἔχει καλὴ βάση, ἀφοῦ βοήθη καὶ τὸν «τρίτο ἄνθρωπο» ἢ ἀλλάξτε τὸν τίτλο. Ἄ γ λ α ἰ α: Μοῦσα μὲ τέτοιο ὄνομα δὲν ὑπῆρχε... οὔτε μετατρέπεσθε ἐσεῖς μὲ τὰ 27 τετράστιχα, πὺ θὰ ἦταν πιθανῶς καλὰ γιὰ ἕνα κοφερασιέ! Σ ω. Π ε.: Λάβαμε τὸ γράμμα σας κι' εὐχαριστοῦμε. Π ἰ τ σ. Π ε τ ρ.: Μὰ τί πάθατε ἐσεῖς οἱ νεαρὲς δεσποινίδες; Προσέγωση πρὸς Θεοῦ. Δεύτερο κρούσμα, μὲ κύρια συμπτώματα χαρῆμα, λιοντάρι κι...ἀσπρες ἀκουῖδες. Δὲν ξέρω ἐὰν θὰ πρέπει κανεὶς νὰ γελᾷ ἢ νὰ μὲς ἐλεηνολογήσῃ. Κ. Π. Δ ὕ ο σ τ α θ μ ο ἰ. Λαμπρὴ ἐμπνευση, ὄμοιες εἰκόνας, ὁ τρίτος στίχος ὅμως εἶναι ἐντελῶς πλαδαρὸς. Δὲν ξέρω ἐὰν θὰ θέλατε νὰ δημοσιευθῆ χωρὶς αὐτό. Ν τ ρ. Γ ε ω. Ἄνατολικά τῆς Ἐδέμ. Πολὺ μεγάλο τὸ κομμάτι. Θέλει ξαναγράψιμο, ἀλλὰ τότε θάξῃ χάσῃ τὴν ἐκαιροτήτά του, ὅποτε ὀρισμένες καλὲς παρατηρήσεις θὰ πρέπη νὰ μοῦν κάτω ἀπὸ ἕναν ἄλλο τίτλο. Ν α π. Π λ.: Ὁ κώδιξ τοῦ Χαμουραμπῆ. Τὸ θέμα ὄχι τόσο ἐνδιαφέρον, καὶ δοσμένο μὲ προχειρότητα. Σ α. Ν ε. Θάλασσα Πλατεῖα—Κομμάτια ἀπὸ ἕνα ἡμερολόγιο Αἰαθηματισμὸς ἄγουρος, δοσμένος μὲ πολὺ ἀφελή τρόπο. Συγχωρεῖστε μᾶς δεσποινίς, ἀλλὰ λίγο ρωμαλέα ἀντικρύστε τὰ προβλήματα σας. Β α. Α ἰ.: Χ τ υ π ᾶ τ ε Δ ι γ γ ε ν ἦ δ ε ς ποίημα, ἀποτυχία στὴν ἐκτέλεση. Μὴν καταπιάνεστε μὲ τὴν ποίηση. Τ ο ὕ Ἰ δ ι ο ὕ: Ἄννα, διήγημα. Πολὺ μεγάλο. Ἐπειτα ἕνα τέτοιο θέμα δὲν θὰ ἦταν σκόπιμο νὰ μπῆ στὸ περιοδικό μας, δὲν νομίζετε; Γράψετε πολὺ στρωτὰ καὶ δὲν λείπει τὸ χιουμοριστικὸ στοιχεῖο, πὺ χρησιμοποιεῖται περιφραμα πολλὲς φορές. Κάτι ἄλλο, κάτι ἄλλο, μέσα στὰ δικά μας, κάπως «πουριτανικά» πλαίσια.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΜΕ ΟΛΟΙ

Κάθε φοιτητῆς, ὀφείλει νὰ συμμετάσχη στὸν διαγωνισμό, ὄχι κυρίως γιὰ νὰ βραβευθῆ, ἀλλὰ γιὰ νὰ βοηθήσῃ στὴν καλλιτέρευση τῶν ὄρων ἐκπαιδεύσεως καὶ διαβιώσεως τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου.

Καθένας ἀπὸ μᾶς ἔχει δῆ, ἔχει ἀκούσει διαφορετικὰ γεγονότα, καὶ ἔχει καταλήξει σὲ διαφορετικὰ πιθανὰ συμπεράσματα.

Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ δοῦν τὸ φῶς, νὰ συλλεγοῦν, νὰ κατανεμηθοῦν, ὅστε νὰ χρησιμεύσουν πραγματικὰ στὴν ἀντιμετώπιση τῶν τῶσων ἀναγκῶν μας.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Ἡ ΕΦΕΠΘ, θὰ διοργανώσῃ τὸν Ἀπρίλιο μεγάλη Φοιτητικὴ Ἐκθεση Ζωγραφικῆς, στὸ πλαίσιο τῶν φοιτητικῶν γιορτῶν. Ἡ προεργασία πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ τώρα. Ὅσοι συνάδελφοι θέλουν νὰ συμμετάσχουν, ἄς ἔρθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν κ. ἰ. Ξεπουλιὰ, φοιτητὴ λατρικῆς.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Ἡ ΕΦΕΠΘ ἄρχισε συντονισμένες ἐνεργείες γιὰ τὴν μείωση τῶν εἰσιτηρίων τῶν ΣΕΚ γιὰ τοὺς φοιτητὰς, καθὼς καὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν κινηματογράφων.

Ἐπάρχουν ἐλπίδες νὰ γίνουν σημαντικὲς ἐκπτώσεις, πὺ θὰ διευκολύνουν τοὺς φοιτητὰς στὴν ἀντιμετώπιση τῶν ταξιδιωτικῶν κυρίως ἀναγκῶν τους.

Η ΙΣΧΥΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Ἐπάρχουν στὸ Πανεπιστήμιο διάφορες συγχροτημένες ὁμάδες φοιτητῶν, πὺ δροῦν ἀνεξάρτητα ἢ μίᾳ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Νομίζουμε ὅτι ἡ ἔλλειψη συνοχῆς, ἀλλὰ κυρίως ἡ μὴ συγχώνευσή τους σ'ἕνα ἐνιαῖο, κοινὸ Φοιτητικὸ Σύλλογο, βλάπτει τὰ συμφέροντά μας καὶ δὲν προάγει τοὺς σκοπούς, τοὺς ὁποίους ὁ Φοιτητῆς τάχθηκε νὰ ἐξυψηρετήσῃ.

Ὅλοι μᾶς πρέπει νὰ νιώσουμε ὅτι ἄρχῃ κάθε ἐπιτυχίας εἶναι νὰ βρισκόμαστε ἐνωμένοι καὶ νὰ δροῦμε συντονισμένα, κάτω ἀπὸ μίᾳ ὑπεύθυνη ἡγεσία, ἐπίσημα ἀναγνωρισμένη.

Λάβαμε πολὺ συνεργασία καὶ πολλὰ γράμματα. Κύριο χαρακτηριστικὸ, ὅλων ὅσων κἀνονῦποδείξεις εἶναι ἡ ἐπιμονὴ ἀπαίτησή τους ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ αὐτὸ πὺ προτείνουν. Πολλὲς φορές βέβαια ὑπάρχουν πολὺ καλὲς ἰδέες, ἀλλὰ καλλίτερα θὰ ἦταν ἐὰν οἱ συνάδελφοι αὐτοὶ παρουσιάζονταν αὐτοπροσώπως γιὰ νὰ ἀναλάβουν μερικὰ τὴν πραγματοποίηση καὶ νὰ καθοδηγήσουν ἐφ' ὅσον εἶναι οἱ ἐμπνευσταί. Αὐτὸ εἶναι ἡ φεικὴ ὑπηρεσία. Μ' ἕνα γράμμα δὲν ὑπνται οἱ ὑποθέσεις. Χρειαζέται προσωπικὴ συμβολή καὶ σῆμα τὰ μανίκα.

Τὸ μόνον ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

πὺ ἐξυπηρετεῖ τοὺς Φοιτητὰς τόσο τῆς Νομικῆς, ὅσον καὶ τοῦ τμήματος τῶν Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΤΟ ΝΟΜΙΚΟΝ,"

ΝΙΚ. Α. ΣΑΚΚΟΥΛΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 6 - ΤΗΛΕΦ. 71.048

**ΦΙΛΙΠΠΕΣ
ΡΑΔΙΟ**

ΤΟ
ΣΗΜΑ
ΤΗΣ
ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΝΑ
ΡΑΔΙΟΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡ. ΞΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ
ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΝΕΣΤΩΡ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ
Μεγ. Ἀλεξάνδρου 28
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΤΕΘΗ
ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ